Powszechny

dziennik praw państwa i rządu

dla

cesarstwa austryackiego.

Część LXI.

Wydana i rozesłana: dnia 21. Października 1852.

Allgemeines

Reichs-Gesetz- und Regierungsblatt

für das

Kaiserthum Oesterreich.

LXI. Stück.

Ausgegeben und versendet am 21. October 1852.

Część LXI.

Wwydana i rozesłana dnia 21. Października 1852.

203.

Traktat połączenia celnego między Austryą, Modeną i Parmą z dnia 9. Sierpnia 1852 roku,

podpisany w Wiedniu dnia 9. Sierpnia 1853, wymieniony w ratyfikacyach tamże dnia 15. Września 1852 roku.

My Franciszek Józef pierwszy,

z Bożej łaski Cesarz Austryacki;

Król Węgierski i Czeski, Król Lombardyi i Wenecyi, Dalmacyi, Kroacyi, Slawonii, Galicyi, Lodomeryi i Illiryi; Arcyksiążę Austryi; Wielki-Książę Krakowa; Książę Lotaryngii, Solnogrodu, Styryi, Karyntyi, Krainy, Bukowiny, górnego i dolnego Szląska; Wielki-Książę Siedmiogrodu; Margrabia Morawii; uksiążęcony Hrabia Habsburga i Tyrolu i t. d.

Czynimy niniejszem wiadomo wszem w obec i każdemu z osobna, komu na tem zależy:

Ponieważ dla coraz większego pomnożenia i ułatwienia stosunków handlowych między państwem Naszem, a posiadłościami Wysokich książąt Modeny i Parmy, zawartą została przez pełnomocników tak Naszego jakoteż wyż wspomnionych Wysokich książąt, w Wiedniu dnia 9. miesiąca Sierpnia tegoż roku, umowa celna, i sporządzoną i podpisaną została w tym przedmiocie konwencya, treści następującej:

LXI. Stück.

Ausgegeben und versendet am 21. October 1852.

203.

Zoll-Einigungs-Vertrag zwischen Oesterreich, Modena und Parma vom 9. August 1852.

Unterzeichnet zu Wien am 9. August 1852.
In den Ratificationen ausgewechselt ebendaselbst am 15. September 1852.

Nos Franciscus Josephus Primus,

divina favente clementia Austriae Imperator;

Hungariae, Bohemiae, Lombardiae et Venetiarum, Dalmatiae, Croatiae, Slavoniae, Galiciae, Lodomeriae et Illiriae Rex; Archidux Austriae; Magnus Dux Cracoviae; Dux Lotharingiae, Salisburgi, Styriae, Carinthiae, Carnioliae, Bucovinae; superioris et inferioris Silesiae; Magnus Princeps Transilvaniae; Marchio Moraviae; Comes Habsburgi et Tirolis etc. etc.

Notum testatumque omnibus et singulis, quorum interest, tenore praesentium facimus:

Posteaquam, magis magisque accrescendis et facilitandis inter Imperium Nostrum et Serenissimorum Mutinae ac Parmae Ducum ditiones cujuscumque commercii relationibus a Nostris cum praefatorum Serenissimorum Ducum Plenipotentiariis Viennae die 9. mensis Augusti hujus anni, unio pro portorio inita, ac conventio desuper facta et signata sit, tenoris sequentis:

Tekst pierwotny.

Sua Maestà l'Imperatore d'Austria, Re d'Ungheria, Boemia, Galizia, Lodomiria, Lombardia, Venezia ecc. ecc.,

Sua Altezza Reale l'Arciduca d'Austria, Duca di Modena ecc. ecc., e Sua Altezza Reale l'Infante di Spagna, Duca di Parma ecc. ecc.,

mossi dalla convinzione dei vantaggi che sarebbero per derivare ai proprii sudditi da una lega doganale, essendosi determinati colla Convenzione 3 luglio 1849 a stringerla tra Loro, esauriti gli studii sul modo il più opportuno per mandarla ad effetto, nominarono per la definitiva conclusione della medesima a Loro Plenipotenziarii, cioè:

Sua Maestà l'Imperatore d'Austria:

il Signor Carlo Conte di Buol-Schauenstein, Cavaliere di prima classe dell' Ordine Imperiale Austriaco della Corona di ferro, Gran Croce dell' Ordine Imperiale Russo dell' Aquila bianca, Cavaliere dell' Ordine Granducale Badese della Fedeltà, Gran Croce dell' Ordine del Leone, dell' Ordine Granducale Assiano di S. Luigi, Senatore Gran Croce del Sacro Angelico Imperiale Ordine Costantiniano di S. Giorgio, Cavaliere di devozione dell' Ordine Gerosolimitano, Ciambellano e Consigliere intimo effettivo di Sua Maestà Imperiale Reale Apostolica e Suo Ministro degli affari esteri e della casa Imperiale, ed

il Signor Andrea Cavaliere di Baumgartner, Dottore in filosofia, Cavaliere dell' Ordine Imperiale Austriaco di S. Leopoldo e dell' Ordine Reale Sassone del Merito Civile, Cavaliere Gran Croce dell' Ordine del Merito di To-

Przekład.

Jego Ces. Król. Mość Cesarz Austryi, Król Węgier, Czech, Galicyi, Lodomeryi, Lombardyi i Wenecyi, etc. etc.

Jego Król. Wysokość Arcyksiążę Austryi, Książę Modeny, etc. etc. i Jego Król. Wysokość infant Hiszpanii, książę Parmy etc. etc.

przekonawszy się o korzyściach, mogących spłynąć na Ich poddanych przez połączenie celne, a postanowiwszy konwencyą z dnia 3. Lipca 1849 r. zawrzeć takie połączenie między sobą, mianowali po ukończeniu dochodzeń względem najstosowniejszego sposobu wprowadzenia onegoż w życie, końcem ostatecznego zawarcia, pełnomocnikami Swymi, a mianowicie:

Jego Ces. Król. Mość Cesarz Austryi.

mianował pana hrabię Buol-Schauenstein, kawalera c. k. austryackiego orderu korony żelaznej klasy I. Wielkiego-Krzyża ces. rosyjskiego orderu orła białego, kawalera orderu wierności Wielkiego-Księstwa badeńskiego; Wielkiego-Krzyża orderu lwa Zähringen, tudzież orderu domowego i Ludwika Wielkiego-Księstwa heskiego, senator-Wielkiego-Krzyża cesarsko-konstantyńskiego orderu św. Jerzego, kawalera honorowego orderu św. Jana, Szambelana i rzeczywistego tajnego radzcę Jego Ces. Król. Apostolskiej Mości i Swego ministra spraw zewnętrznych i Domu cesarskiego; — tudzież

pana Jędrzeja kawalera de Baumgartner doktora filozofii, kawalera ces. austryackiego orderu Leopolda, i król. saskiego orderu zasług cywilnych, Wielkiego-Krzyża orderu zasług św. Józefa Wielkiego-księstwa toskańskiego, i orderu św. Ludwika księ-

Uebersetzung.

Seine Majestät der Kaiser von Oesterreich, König von Ungarn, Böhmen, Galizien, Lodomerien, der Lombardie und Venedigs etc. etc.,

Seine königliche Hoheit der Erzherzog von Oesterreich, Herzog von Modena etc. etc. und
Seine königliche Hoheit der Infant von Spanien, Herzog von Parma etc. etc.

bewogen durch die Ueberzeugung von den Vortheilen, welche Ihren Unterthanen durch einen Zollverein zugehen würden, haben, nachdem sie mit der Convention vom 3. Juli 1849 Sich bestimmt hatten, eine solche Einigung unter Sich zu schliessen, und die Untersuchungen über die geeignetste Weise, sie zur Wirksamkeit zu bringen, beendet waren, Behufs des endlichen Abschlusses derselben zu Ihren Bevollmächtigten ernannt, und zwar:

Seine Majestät der Kaiser von Oesterreich:

den Herrn Carl Grafen von Buol-Schauenstein, Ritter des k. k. österreichischen Ordens der eisernen Krone I. Classe, Grosskreuz des kaiserlich-russischen weissen Adler-Ordens, Ritter des grossherzoglich-badenschen Ordens der Treue, Grosskreuz des Zähringer-Löwen-Ordens, des grossherzoglich-hessischen Haus- und Ludwig-Ordens, Senator-Grosskreuz des kaiserlich-constantinischen St. Georg-Ordens, Ehren-Ritter des Johanniter-Ordens, Kämmerer und wirklicher geheimer Rath Seiner k. k. Apostolischen Majestät und Allerhöchstdessen Minister der auswärtigen Angelegenheiten und des kaiserlichen Hauses, — und

den Herrn Andreas Ritter von Baumgartner, Doctor der Philosophie, Ritter des kaiserlich-österreichischen Leopold- und des königlich-sächsischen Civil-Verdienst-Ordens, Grosskreuz des grossherzoglich-toscanischen Verdienst-Ordens vom heiligen Joseph und des

scana sotto il titolo di S. Giuseppe e dell' Ordine Ducale Parmigiano di S. Lodovico, Consigliere intimo effettivo di Sua Maestà Imperiale Reale Apostolica e Suo Ministro delle finanze, del commercio, dell' industria e delle publiche costruzioni, e

Sua Altezza Reale il Duca di Modena:

il Nobile Signor Ferdinando Castellani Tarabini, Ciambellano dell' Altezza Sua Reale, Suo Consigliere di Stato e Ministro delle finanze, e

Sua Altezza Reale il Duca di Parma:

il Signor Barone Tommaso Ward, Senatore Gran Croce del S. A. Imperiale Ordine Costantiniano di S. Giorgio, Gran Croce dell' Ordine Ducale Parmigiano di S. Lodovico, Cavaliere Gran Croce dell' Ordine del Merito di Toscana sotto il titolo di S. Giuseppe, Cavaliere di seconda classe dell' Ordine Imperiale Austriaco della Corona di ferro, Consigliere di Stato onorario di Sua Altezza Imperiale Reale il Gran Duca di Toscana, Grande di Corte e Ciambellano di Sua Altezza Reale il Duca di Parma, Suo Ministro di Stato e Ministro-Residente presso la Corte Imperiale di Vienna,

i quali dopo avere scambiati i loro pieni poteri ed averli riconosciuti in buona e debita forma hanno convenuto i seguenti articoli:

Articolo 1.

È stabilita una lega doganale fra l' Impero d' Austria e gli Stati di Modena e di Parma, la quale comprende i territorii dei due Ducati ed il territorio doganale austriaco.

Questa lega sarà ancora più stretta nei rapporti di legislazione, amministra-

stwa parmezańskiego; rzeczywistego tajnego radzcę Jego Ces. Król. Apostolskiej Mości, i Swego ministra finansów, handlu, przemysłu i budowli publicznych; zaś

Jego Król. Wysokość Książę Modeny

mianował pana Ferdynanda Casteilani-Tarabini, szambelana Jego Król. Wysokości, Swego radzcę Stanu i ministra finansów, a zaś

Jego Król. Wysokość Książę Parmy

mianował pana Tomasza barona Ward, senatora Wielkiego-Krzyża ces. konstantyńskiego orderu św. Jerzego, Wielkiego-Krzyża orderu św. Ludwika księstwa parmezańskiego, Wielkiego - Krzyża orderu zasług św. Józefa Wielkiego-Księstwa Toskańskiego, kawalera II klasy ces. austryackiego orderu korony żelaznej; honorowego radzcę Stanu Jego Ces. Kr. Wysokości Wielkiego-Księcia Toskany, Granda Dworu i Szambelana Jego Król. Wysokości Księcia Parmy, Swego ministra Stanu i ministra-rezydenta przy Dworze cesarskim w Wiedniu,

którzy, zamieniwszy pełnomocnictwa swoje i znalazłszy takowe w dobrej i należytej formie, zgodzili się co do artykułów następujących:

Artykuł 1.

Pomiędzy cesarstwem Austryi a państwami Modeną i Parmą, przychodzi do skutku połączenie celne, obejmujące obręby tychże dwóch księstw i obręb celny Austryi.

Rzeczone połączenie celne, będzie ściślejsze między obudwoma księstwami i kró-

herzoglich-parmensischen St. Ludwig-Ordens, wirklicher geheimer Rath Seiner k. k. Apostolischen Majestät und Allerhöchstdessen Minister der Finanzen, des Handels, der Gewerbe und der öffentlichen Bauten, und

Seine königliche Hoheit der Herzog von Modena:

den Herrn Ferdinand Edlen Castellani-Tarabini, Kämmerer Seiner königlichen Hoheit, Höchstdessen Staatsrath und Finanzminister, und

Seine königliche Hoheit der Herzog von Parma:

den Herrn Thomas Freiherrn von Ward, Senator-Grosskreuz des kaiserlich-constantinischen St. Georg-Ordens, Grosskreuz des herzoglich-parmensischen St. Ludwig-Ordens, Grosskreuz des grossherzoglich-toscanischen Verdienst-Ordens vom heiligen Joseph, Ritter II. Classe des kaiserlich-österreichischen Ordens der eisernen Krone, Honorar-Staatsrath Seiner kaiserlich-königlichen Hoheit des Grossherzoges von Toscana, Grand des Hofes und Kämmerer Seiner königlichen Hoheit des Herzoges von Parma, Höchstdessen Staatsminister und Minister-Residenten bei dem kaiserlichen Hofe zu Wien, welche, nachdem sie ihre Vollmachten ausgewechselt und dieselben in guter und gehöriger Form anerkannt haben, über folgende Artikel übereingekommen sind:

Artikel 1.

Es wird ein Zollverein zwischen dem Kaiserreiche Oesterreich und den Staaten von Modena und Parma gebildet, welcher die Gebiete der zwei Herzogthümer und das Zollgebiet von Oesterreich umschliesst.

Dieser Zollverein wird in Bezug auf die Zollgesetzgebung, Verwaltung und Verrech-

zione e contabilità doganale fra i due Ducati ed il Regno lombardo-veneto.

Una linea daziaria segnerà la separazione del territorio doganale austriaco e di quello dei due Ducati dagli altri Stati confinanti, dal mare e dai territorii estradoganali austriaci.

Articolo 2.

Le linee daziarie che separarono finora i Ducati di Modena e di Parma fra loro e dal territorio doganale austriaco verranno tolte, e le merci prodotte o daziate in uno dei singoli Stati potranno, senza essere sottoposte a manipolazione, a pagamento di dazio o di altra imposta doganale, entrare nel territorio degli altri Stati collegati e circolarvi liberamente.

Le merci ed i prodotti estensi e parmigiani nella loro circolazione entro la Monarchia austriaca saranno parificati nei riguardi doganali ai prodotti ed alle merci del Regno lombardo-veneto.

Nessuno dei tre Stati contraenti potrà adottare disposizioni che restringano il libero commercio tra loro, e non potrà limitarsi in alcun modo il reciproco traffico dei grani e di altre vettovaglie nel territorio doganale della lega, nemmeno in tempo di carestia.

In quest' ultimo caso è facoltativo però a ciascuno dei tre Stati il permettere l' importazione di granaglie o totalmente senza dazio o con un dazio minore del comune, semprecchè esso diasi debito in faccia alla lega della differenza in confronto del dazio normale.

Potranno altresì gli Stati contraenti, quando si verifichi la suaccennata eventualità, procedere nell' interesse dei loro sudlestwem Lombardzko - Weneckiem pod względem ustawodawstwa celnego, administracyi i obrachunku.

Jedna linija celna, odznaczać będzie oddzielenie austryackiego obrębu celnego, tudzież księstw obudwóch tak od innych graniczących państw, jako też od morza, i od obrębów austryackich, nieobjętych liniją celną.

Artykuł 2.

Znoszą się linie celne, które oddzielały dotąd księstwa Modeny i Parmy jedno od drugiego, i od obrębu celnego austryackiego, a towary wyrobione w jednem z tych państw pojedynczych, opłaciwszy tamże cło, będą mogły, bez poddania się pod czynności urzędowe i bez opłacenia cła, lub innych należytości dochodowych, wstępować w obręb innych państw połączonych i tamże zostawać w wolnym obiegu.

Towary i wyroby esteńskie i parmezańskie, uważanemi będą pod względem urzędowania celnego, w obrocie z państwem austryackiem, zupełnie tak, jak wyroby i towary królestwa Lombardzko-Weneckiego.

Żadne z trzech państw kontraktujących nie będzie mogło zaprowadzać urządzeń, ścieśniających wolny obręb między niemi a handel wzajemny zbożem i innemi rzeczami do pożywienia służącemi, w obrębie celnym związku, nie będzie mógł być ograniczony, nawet w czasach drożyzny.

W ostatnim przypadku będzie wszakże wolno każdemu z trzech państw pozwolić wprowadzania zboża albo bez cła, albo za opłaceniem niniejszego cła jak jest wspólne, wszelako przy wynagrodzeniu związkowi celnemu różnicy w stosunku do cła normalnego.

Państwa kontraktujące, będą mogły z resztą, gdy nastąpi przypadek wyż wspomniony, dla dobra poddanych swojich, za

nung ein engerer zwischen den beiden Herzogthümern und dem lombardisch-venetianischen Königreiche seyn.

Eine Zoll-Linie wird die Scheidung des österreichischen Zollgebietes und jene der beiden Herzogthümer von den anderen angränzenden Staaten, vom Meere und den österreichischen Zollausschlüssen bezeichnen.

Artikel 2.

Die Zoll-Linien, welche bisher die Herzogthümer von Modena und Parma unter sich und vom österreichischen Zollgebiete trennten, werden aufgehoben und die, in einem der einzelnen Staaten erzeugten oder verzollten Waaren werden, ohne einer Amtshandlung, Zollentrichtung oder anderer gefällsämtlichen Gebühr unterworfen zu werden, in das Gebiet der anderen verbündeten Staaten eintreten und daselbst frei verkehren können.

Die estensischen und parmensischen Waaren und Erzeugnisse werden bei ihrem Verkehre in dem österreichischen Kaiserstaate in zollämtlicher Beziehung den Erzeugnissen und Waaren des lombardisch-venetianischen Königreiches gleich gehalten werden.

Keiner der drei Vertragsstaaten wird Einrichtungen treffen können, welche den freien Verkehr zwischen ihnen beengen, und der gegenseitige Handel mit Getreide und anderen Lebensmitteln im Zollgebiete des Vereines wird, selbst nicht in Zeiten einer Theuerung beschränkt werden können.

In letzterem Falle ist es jedoch jedem der drei Staaten gestattet, die Einfuhr von Getreide entweder ohne Zoll oder gegen einen geringeren als den gemeinschaftlichen Zoll zu erlauben, immer jedoch mit der Ersatzpflicht gegen den Zollverein für die Differenz im Verhältnisse zum Normalzolle.

Die Vertragsstaaten werden übrigens, wenn der obenerwähnte Fall eintritt, im Interesse

diti a comuni accordi tanto pell'aumento del dazio di esportazione, come per istabilire un divieto d'uscita delle granaglie.

Resta poi nel diritto degli Stati collegati di proibire, pel caso di guerra o di politici movimenti, l'importazione o l'esportazione di cavalli, armi e munizioni e di materiali atti alla fabbricazione di alcuno dei due ultimi oggetti.

E coi debiti riguardi allo scopo precipuo del presente trattato, che è la libertà del commercio, e premessi gli opportuni concerti, potrà ciascuno degli Stati contraenti adottare sul proprio confine quei regolamenti che ritenesse indispensabili alla sua interna sicurezza nei riguardi di polizia, di censura e di salute publica.

Articolo 3.

I sudditi di uno dei tre Stati contraenti che si recassero nel territorio di alcun altro degli Stati medesimi con mostre o campioni, o per cercare lavoro, o per acquistare merci ad uso dei loro esercizii, o per trafficare ai mercati od alle fiere, saranno parificati ai sudditi dello Stato in cui entrano, senza che quindi abbiano ad essere assoggettati a nuova tassa, ogniqualvolta per l'esercizio del loro commercio, mestiere od arte la avessero già corrisposta allo Stato cui appartengono.

Con ciò bene s'intende per altro di favorire unicamente il commercio ed il domicilio precario, poichè ove si trattasse di attivare nel territorio dell'altro Stato negozii stabili di vendita all'ingrosso od al minuto o fabbriche od officine di qualunque specie, tornerebbe indispensabile conseguire il permesso dell'Autorità locale, ed assoggettarsi alle discipline amministrative

wzajemnem porozumieniem tak podwyższyć cło wychodowe na zboże, jakoteż zakazać wywóz zboża.

Również zostawione jest państwom związkowym prawo w przypadkach wojny lub rozruchów politycznych zakazać wprowadzanie lub wyprowadzanie koni, zbroi, amunicyi i materyałów potrzebnych do wyrobu jednego z ostatnich dwóch przedmiotów.

Z należnemi względami na cel główny niniejszego traktatu, to jest na wolność obrotu i po uprzednich stosownych umowach. każde z państw kontraktujących, będzie mogło na swej własnej granicy zaprowadzić takie urządzenia, które trzyma za koniecznie potrzebne dla swego wewnętrznego bezpieczeństwa, pod względem policyi, cenzury i zachowania publicznego zdrowia.

Artykuł 3.

Poddani jednego z trzech państw kontraktujących, udający się w obręb państwa drugiego z wzorami, za robotą, lub dla kupna towarów, potrzebnych do ich przemysłu, albo dla handlu na targach i jarmarkach, uważani będą tak jak właśni poddani państwa, do którego wstępują, i nie będą tamże podciągnięci pod nową należytość, jeżeli już opłacili takową od prowadzenia handlu, rzemiosła lub sztuki w tem państwie, do którego należą.

Powyższy przepis, ma tylko na celu przynieść ulgę dla obrotu i przebywania czasowego; gdyby więc chodziło o zakładanie w obrębie drugiego państwa stałych handlów cząstkowych lub hurtowych, fabryk lub warsztatów jakiegobądź rodzaju, wówczas byłoby koniecznem, zyskać na to pozwolenie władzy miejscowej, i poddać się pod przepisy administracyjne, obowiązujące w tem-

ihrer Unterthanen durch gemeinschaftliches Uebereinkommen sowohl zu einer Erhöhung des Ausfuhrzolles, als auch zu einem Verbote der Getreide-Ausfuhr schreiten können.

Es bleibt auch den Vereinsstaaten das Recht, in Fällen des Krieges oder politischer Unruhen die Ein- oder Ausfuhr von Pferden, Waffen, Munition und Materiale zur Erzeugung eines der beiden letzten Gegenstände zu verbieten.

Und mit den schuldigen Rücksichten auf den Hauptzweck des gegenwärtigen Vertrages, welcher die Freiheit des Verkehres ist, und nach vorausgegangenen entsprechenden Verabredungen wird jeder der Vertragsstaaten auf seiner eigenen Gränze jene Einrichtungen treffen können, welche er zu seiner inneren Sicherheit, in Rücksicht der Polizei, der Censur und der öffentlichen Gesundheitspflege für unerlässlich erkennt.

Artikel 3.

Die Unterthanen eines der drei Vertragsstaaten, welche sich in das Gebiet eines der anderen mit Mustern oder um Arbeit zu suchen, oder um Waaren zum Gebrauche ihrer Gewerbe zu kaufen, oder um auf Märkten und Messen zu handeln, begeben, werden den Unterthanen des Staates, in welchen sie eintreten, gleichgehalten werden, ohne dass sie dort einer neuen Gebühr unterzogen zu werden hätten, wenn sie anders solche für den Betrieb ihres Handels, ihres Gewerbes oder ihrer Kunst, in dem Staate, welchem sie angehören, bereits entrichtet haben.

Hiermit wird nur beabsichtiget, den zeitweiligen Verkehr und Aufenthalt zu begünstigen; wenn es sich daher darum handeln sollte, in dem Gebiete des anderen Staates stabile Klein- oder Grosshandlungen, oder Fabriken oder Werkstätten irgend einer Art zu errichten, so wäre es unentbehrlich, die Bewilligung der Localbehörde zu erhalten, und sich den, in demselben Staate bestehenden Verwaltungsmassregeln zu unterwerfen. Ebenso werden

vigenti nello Stato medesimo. — Così pure non vengono con ciò alterate le esistenti disposizioni di polizia, cui potessero andare soggetti gl' individui suenunciati nella loro qualità di viaggiatori e stranieri.

Articolo 4.

I navigli e le merci appartenenti ai sudditi dei Ducati di Modena e di Parma godranno ai porti ed approdi austriaci, come pure i navigli e le merci appartenenti ad individui austriaci o parmigiani godranno alle spiaggie di Modena, i diritti accordati ai navigli ed alle merci della nazione rispettivamente la più favorita.

Le disposizioni vigenti nell' Impero austriaco, relative alle spedizioni per mare da una parte all' altra del territorio doganale con esenzione del dazio per prodotti indigeni o merci estere importate regolarmente per consumo, s' intendono estese anco alle spedizioni che avvennissero per simili oggetti dall' uno all' altro degli Stati collegati, attraversando il mare.

Articolo 5.

Le monete d' oro e d' argento verranno accettate dalle publiche Casse dei tre Stati collegati secondo le rispettive attuali loro tariffe annesse al presente trattato in allegato *A* *), le quali rimaranno invariabili fino a che una Commissione, da

*) Gli Allegati citati nel Trattato, contenendo dettagli interessanti quasi esclusivamente gli Stati Ducali di Modena e Parma e parzialmente il Regno lombardo - veneto, non vengono publicati col mezzo del Bollettino delle leggi dell' Impero. — In quanto singole disposizioni portate dagli Allegati stessi vestissero il carattere d' importanza pegli altri Dominii della Corona, si farà luogo alla publicazione delle medesime con una Notificazione dei Ministeri delle finanze e del commercio.

że państwie. Również nie uchyla się przez to istniejących przepisów policyjnych, którym podlegać mogą wyż wspomnione osoby, jako podróżni lub cudzoziemcy.

Artykuł 4.

Okręty i towary, należące poddanym księstw Modeny i Parmy, doznawać będą w austryackich portach i przystaniach, tudzież okręty i towary, należące poddanym austryackim lub parmezańskim, doznawać będą na wybrzeżach Modeny owych praw, których doznają okręty i towary narodów najwięcej uwzględnionych.

Przepisy obowiązujące w państwie austryackiem, pod względem przesełania morzem z jednej części obrębu celnego do drugiego, z zachowaniem wolności od opłaty cła dla wyrobów krajowych, lub dla towarów zagranicznych, wprowadzonych w porządku do zużycia, rozciągają się także na owe przesełki, które z takiemi samemi przedmiotami, uskutecznionemi być mają morzem z jednego państwa związkowego do drugiego.

Artykuł 5.

Monety złote i srebrne, przyjmować się będą w kasach publicznych trzech państw związkowych według taryf obowiązujących, a do niniejszego traktatu pod *A.* załączonych *). Te pozostaną niezmienne, dopóki komisya mianowana w drodze ministeryal-

*) Wspomnione w traktacie załączenia, obejmują szczegóły, mające ważność prawie wyłączną dla księstw Modeny i Parmy i poczęści także i dla królestwa Lombardzko - Weneckiego; dla tego też nie będą ogłoszonemi drogą dziennika praw państwa. O ile pojedyncze rozporządzenia, zawarte w dodatkach, mają ważność i dla innych krajów koronnych, ogłoszonemi będą przez ministerstwo finansów i handlu.

auch hiedurch die bestehenden polizeilichen Vorschriften nicht berührt, welchen die obgedachten Individuen in ihrer Eigenschaft als Reisende und Fremde unterworfen werden dürften.

Artikel 4.

Die Schiffe und Waaren, welche Unterthanen der Herzogthümer Modena und Parma gehören, werden in den österreichischen Häfen und Landungsplätzen, und ebenso die österreichischen oder parmensischen Unterthanen gehörigen Schiffe und Waaren an den Küsten von Modena die, den Schiffen und Waaren der meist begünstigten Nationen bewilligten Rechte geniessen.

Die im österreichischen Kaiserreiche bestehenden Anordnungen hinsichtlich der Versendung zur See aus einem Theile des Zollgebietes in den anderen mit Wahrung der Zollfreiheit für inländische Erzeugnisse oder ausländische zum Verbrauche ordnungsmässig eingeführte Waaren werden auch auf jene Sendungen ausgedehnt, welche mit den gleichen Gegenständen aus einem der vereinten Staaten nach dem anderen zur See erfolgen sollten.

Artikel 5.

*Die Geld- und Silbermünzen werden von den öffentlichen Cassen der drei vereinten Staaten nach ihren zur Kraft bestehenden, dem gegenwärtigen Vertrage in der Beilage A *) eingeschlossenen Tarifen angenommen werden. Diese haben unverändert zu bleiben,*

*) *Die im Vertrage angeführten Beilagen enthalten Details, die fast ausschliesslich nur für die Herzogthümer Modena und Parma und theilweise für das lombardisch-venetianische Königreich vom Belange sind, daher sie nicht mittelst des Reichsgesetzblattes bekannt gegeben werden. — Insoweit einzelne in den Beilagen enthaltene Anordnungen für die anderen Kronländer von Wichtigkeit sind, wird ihre Veröffentlichung mittelst einer Kundmachung der Ministerien der Finanzen und des Handels stattfinden.*

nominarsi in via ministeriale dopo le avvenute ratificazioni, e composta di un' incaricato per ciascuno dei tre Stati, avrà determinato entro tre mesi dalla sua riunione una tariffa uniforme di ragguaglio, basata sopra i veri rapporti dell' intrinseco valore delle rispettive monete. — Ogni altra moneta non sarà ricevuta che in quello Stato in cui abbia corso legale e colle limitazioni ivi stabilite. — E tutte le volte che alcuno degli Stati contraenti, usando del diritto regale di battere moneta sua propria, si attenesse ad un nuovo sistema monetario, allora dovrà pure convocarsi apposita Commissione per fissare il ragguaglio di questa moneta colle preesistenti.

Articolo 6.

La lega doganale non porta mutazione alle leggi ora vigenti nel Regno lombardo-veneto e nei Ducati sulla verificazione delle materie e dei lavori d' oro e d' argento; tali oggetti pertanto, quando in uno dei tre Stati abbiano debitamente riportato il bollo di garanzia ivi prescritto, potranno circolare liberamente in tutto il territorio doganale comune, senza venire assoggettati ad un secondo assaggio od a pagamento di ulteriori diritti.

In ognuno dei tre Stati saranno publicate le tabelle di ragguaglio dei titoli e dei segni delle garanzie vigenti negli altri due.

La Commissione però, di cui al precedente articolo, si occuperà di concretare una proposta di legge comune di garanzia pelle materie e pei lavori d' oro e d' argento nel Regno lombardo-veneto e negli Stati ducali.

nej po dopełnionej ratyfikacyi, i złożona z trzech delegowanych po jednym z każdego państwa, nie ustanowi w trzech miesiącach po zejściu się, jednostajnej taryfy porównawczej, opartej na prawdziwym stosunku wewnętrznej wartości monet odpowiednich. Każda inna moneta przyjętą będzie tylko w tem państwie, gdzie ma kurs prawny, i z ograniczeniami tamże moc mającemi. A w każdym razie, w którymby jedno z państw związkowych w zastosowaniu swego prawa menniczego, przyjęło inny system monet; zwołaną będzie rzeczona komisya, do oznaczenia wartości tejże monety w porównaniu z dawniej istniejącemi.

Artykuł 6.

Połączenie celne nie zmienia w niczem ustaw obowiązujących obecnie w królestwie lombardzko-weneckiem i w księstwach pod względem oznaczenia wartości złota i srebra niewyrobionego i wyrobionego; jednakże przedmioty takie, otrzymawszy w jednem z trzech państw, przepisaną tamże puncę, będą mogły obiegać w całym wspólnym obrębie celnym, nie będąc podległemi drugiej próbie swej wartości, albo opłacie dalszych należytości.

W każdem z trzech państw będą ogłoszone tabele porównawcze pod względem ilości czystego metalu i punc, obowiązujących w drugich dwóch państwach.

Jednakże komisya, o której była mowa w poprzedzającym artykule, będzie naradzać się nad tem, jakby za wspólnem porozumieniem przyprowadzić do skutku zarys ustawy o garancyi (puncowaniu) na złoto i srebro niewyrobione i wyrobione w królestwie Lombardzko - Weneckiem i w księstwach.

bis eine Commission, welche im ministeriellen Wege nach der erfolgten Ratification ernannt werden und aus einem Abgeordneten für jeden der drei Staaten bestehen wird, binnen drei Monaten nach ihrem Zusammentritte einen gleichförmigen vergleichenden Tarif, gegründet auf dem wahren Verhältnisse des inneren Werthes der bezüglichen Münzen festgesetzt haben wird. Jede andere Münze wird nur in dem Staate, wo sie gesetzlichen Cours hat, und unter den dort geltenden Beschränkungen angenommen werden. Und jedesmal, als einer der verbündeten Staaten in Anwendung seines Münzregales ein anderes Münzsystem annehmen sollte, wird ebenfalls die gedachte Commission zusammen berufen werden müssen, um den Vergleichswerth dieser Münze gegenüber den vorbestehenden zu bestimmen.

Artikel 6.

Der Zollverein ändert nicht die gegenwärtig im lombardisch-venetianischen Königreiche und in den Herzogthümern bestehenden Gesetze über die Werthbestimmung des unverarbeiteten und des verarbeiteten Goldes und Silbers; doch werden solche Gegenstände, wenn sie in einem der drei Staaten die dort vorgeschriebene Punzirung erhalten haben, frei in dem ganzen gemeinschaftlichen Zollgebiete umlaufen können, ohne einer zweiten Gehaltsprobe oder der Zahlung weiterer Gebühren unterworfen zu werden.

In jedem der drei Staaten werden vergleichende Tabellen über die, in den anderen zwei Staaten bestehenden Feinheitsgrade und Punzen veröffentlichet werden.

Die Commission, von welcher im vorhergehenden Artikel die Rede war, wird sich jedoch damit beschäftigen, einen Entwurf eines gemeinschaftlichen Garantie-Punzirungs-Gesetzes für das unverarbeitete und das verarbeitete Gold und Silber in dem lombardisch-venetianischen Königreiche und den Herzogthümern zu vereinbaren.

Articolo 7.

In quei luoghi dove il Governo di Modena non avesse Consoli proprii, e quello di Parma o non ne avesse di proprii o non fosse rappresentato dai Consoli di Sua Maestà il Re delle due Sicilie, assumeranno i Consoli austriaci la protezione dei sudditi di Modena e di Parma, ed eserciteranno sui medesimi la giurisdizione in eguale estensione e nella stessa guisa come sopra individui austriaci, corrispondendo pei primi coi rispettivi Ministeri degli affari esteri.

Artykuł 7.

W tych miejscach, gdzie rząd modeński nie ma własnych konsulów, a gdzie rząd Parmy albo nie ma własnych konsulów, albo nie jest reprezentowany przez konsulów Jego Król. Mości Króla obojej Sycylii, konsulowie austryaccy wezmą na siebie obronę poddanych Modeny i Parmy, i rozciągną nad nimi sądownictwo w takiej samej objętości i w takim samym sposobie jak nad poddanymi austryackimi, przyczem co do pierwszych, korespondować będą z właściwemi ministerstwami spraw zewnętrznych.

Articolo 8.

Vengono tolte tutte le differenze che finora sussistettero nell' Impero austriaco e nei due Ducati fra gli abitanti dell' uno e quelli degli altri Stati collegati relativamente al pagamento di gabelle alle barriere, ai ponti, alle chiuse, ai passi, su canali, fiumi, torrenti ed altre acque, o riguardo al compenso per l'uso di publici magazzini, bilancie, argani ed altri apparati.

Un' aumento delle gabelle ed il traslocamento, per altra causa che per forza maggiore, dell' ufficio di percezione, od un' accrescimento dei diritti per l' uso dei publici magazzini, bilancie, argani ecc. non potranno nel Regno lombardo-veneto e negli Stati ducali venire determinati che di comune consenso fra i tre Stati collegati.

Artykuł 8.

Znoszą się wszelkie różnice jakie dotąd istnieć mogły w cesarstwie austryackiem i w księstwach między mieszkańcami jednego i mieszkańcami innych państw związkowych pod względem opłaty myta na rogatkach, mostach, śluzach, przewozach na kanałach, rzekach, strumieniach i innych wodach, albo pod względem zapłaty za używanie magazynów publicznych, wozów, żórawiów i innych aparatów.

Podwyższenie myt, lub przeniesienie urzędu pobierającego takowe, dla innych przyczyn jak siły przewyższającej, lub pomnożenie należytości za używanie magazynów publicznych, wozów, żurawiów itd. będą mogły być ustanowione w królesfwie Lombardzko-Weneckiem i w księstwach tylko za wzajemnem porozumieniem trzech państw związkowych.

Articolo 9.

Sotto l' osservanza del prescritto all' articolo antecedente i navigli delle alte parti contraenti saranno abilitati a navigare anco in quei confluenti del Po e tratti di confluenti che scorrono non in confine

Artykuł 9.

Przy zachowaniu przepisu artykułu poprzedzającego, będą mogły okręty wysokich stron kontraktujących, jezdzić także po onych rzekach bocznych Padu, i po owych przestrzeniach rzek bocznych, które

Artikel 7.

In jenen Orten, wo die modenesische Regierung keine eigenen Consule hat, und wo jene von Parma entweder keine eigene hat oder nicht von den Consulen Seiner Majestät des Königes beider Sicilien vertreten wird, werden die österreichischen Consule den Schutz der Unterthanen von Modena und Parma übernehmen, und über dieselben die Gerichtsbarkeit in gleicher Ausdehnung und gleicher Weise wie über österreichische Unterthanen ausüben, wobei sie hinsichtlich der ersteren mit den betreffenden Ministerien der auswärtigen Angelegenheiten correspondiren werden.

Artikel 8.

Es werden alle Unterschiede aufgehoben, welche bisher in dem österreichischen Kaiserstaate und den Herzogthümern zwischen den Bewohnern des einen und jenen der anderen Vereinsstaaten in Bezug auf Bezahlung von Mäuthen an Schlagbäumen, Brücken, Schleussen, Ueberfuhren auf Canälen, Flüssen, Strömen und anderen Gewässern oder in Bezug auf Entgelte für Benützung der öffentlichen Magazine, Wagen, Krahne und anderer Apparate bestanden haben sollten.

Eine Erhöhung der Mäuthe oder eine Uebersetzung des Einhebungs-Amtes wegen anderer Ursachen als jener einer überwiegenden Gewalt, oder eine Vermehrung der Gebühren für Benützung öffentlicher Magazine, Wagen, Krahne u. dgl. werden in dem lombardisch-venetianischen Königreiche und in den Herzogthümern nur durch gemeinsames Uebereinkommen der drei Vereins-Staaten bestimmt werden können.

Artikel 9.

Unter Beobachtung der Vorschrift des vorhergehenden Artikels werden die Schiffe der hohen Vertragstheile befähiget seyn, auch in jenen Nebenflüssen des Po und in jenen Strecken

ma per entro degli Stati predetti, godendo delle medesime facilitazioni accordate ai navigli degli Stati di cui battono le acque.

Articolo 10.

I Ducati di Modena e di Parma adottano le seguenti leggi austriache:

a) la tariffa daziaria generale 6 novembre 1851 e quella dei diritti accessori del 1838, colle relative variazioni ed istruzioni;

b) il regolamento pelle dogane e private dello Stato 11 luglio 1835, insieme alle posteriori leggi doganali, alle relative norme ed istruzioni ed alle leggi sulle marche ufficiali e private delle merci;

c) la legge penale finanziaria 11 luglio 1835, insieme alle variazioni, istruzioni e norme che vi si riferiscono, per quanto risguarda le contravvenzioni alle leggi accennate ad *a), b), e), f)*;

d) le disposizioni organiche e di servizio della guardia di finanza che si contengono nel regolamento attivato il 1 agosto 1843, e le relative variazioni;

e) la Patente Sovrana 6 settembre 1850 sul bollo delle carte da giuoco, dei calendarii, delle gazzette e degli annunzii, e le posteriori variazioni;

f) la Sovrana Risoluzione 12 novembre 1849 sulla imposta dello zucchero indigeno, e successive variazioni.

E nello adottare le suaccennate leggi convengono le alte Parti contraenti su alcuni dazii differenziali, su alcune riserve

płyną nie na granicy, lecz wewnątrz wyż wspomnionych państw, przyczem doznawać będą tychże samych ulg, które są przyznane okrętom tych państw, po czyich rzekach płyną.

Artykuł 10.

Księstwa Modeny i Parmy, przyjmują następujące ustawy austryackie:

a) Taryfę celną powszechną z dnia 6. Listopada 1851 r., tudzież taryfę o należytościach bocznych z r. 1838, wraz z odnoszącemi się do nich zmianami i instrukcyami;

b) porządek ceł i monopoliów rządowych z dnia 17. Lipca 1835. wraz z późniejszemi ustawami celnemi, przepisami i naukami, tudzież z ustawami o naznaczaniu towarów urzędowem i prywatnem;

c) ustawę karną na przestępstwa dochodowe z dnia 11. Lipca 1835 r. z odmianami, przepisami i naukami, do niej się odnoszącemi, o ile takowe tyczą się przestępstw ustaw wspomnionych pod *a, b, e, f*;

d) rozporządzenia organiczne i przepisy służbowe straży finansowej, objęte regulaminem, zaprowadzonym 1. Sierpnia 1843 r. i tyczącemi się zmianami;

e) Najwyższy patent z dnia 6. Września 1850 r. o stemplach na karty do gry, na kalendarze, gazety, obwieszczenia, wraz z późniejszemi odmianami;

f) Najwyższe postanowienie z d. 12. Listopada 1849 r. o nałożeniu podatku na cukier krajowy i zmiany późniejsze.

Obok przyjęcia wyż rzeczonych ustaw, Wysokie strony kontraktujące, zgodziły się także co do niektórych ceł dyferencyal-

der Nebenflüsse zu fahren, welche nicht an der Gränze, sondern im Inneren der vorgenannten Staaten fliessen, wobei sie sich derselben Erleichterungen erfreuen werden, welche den Schiffen der Staaten, deren Gewässer sie befahren, zugestanden sind.

Artikel 10.

Die Herzogthümer Modena und Parma nehmen folgende österreichische Gesetze an:

a) *den allgemeinen Zolltarif vom 6. November 1851 und jenen der Nebengebühren vom Jahre 1838 mit den bezüglichen Aenderungen und Instructionen;*

b) *die Zoll- und Staatsmonopols-Ordnung vom 11. Juli 1835 sammt den späteren Zollgesetzen, den Vorschriften und Unterrichten und den Gesetzen über die ämtliche und Privat-Waarenbezeichnung;*

c) *das Gefälls-Strafgesetz vom 11. Juli 1835 mit den Abänderungen, Vorschriften und Unterrichten, welche sich darauf beziehen, in so ferne solche die Uebertretungen der unter* a), b), c), f) *bezogenen Gesetze betreffen;*

d) *die organischen Anordnungen und die Dienstvorschriften der Finanzwache, welche in dem, am 1. August 1843 in Wirksamkeit getretenen Reglement und den betreffenden Abänderungen enthalten sind;*

e) *das Allerhöchste Patent vom 6. September 1850 über den Stämpel auf Spielkarten Kalender, Zeitungen und Ankündigungen sammt den nachträglichen Aenderungen;*

f) *die Allerhöchste Entschliessung vom 12. October 1849 über die Besteuerung des inländischen Zuckers, und die späteren Aenderungen.*

Unter Annahme der obgenannten Gesetze haben die hohen Vertragstheile sich auch über einige Differenzialzölle, einige Vorbehalte und verschiedene andere reglementarische

e su varie altre modificazioni regolamentarie richieste dalle circostanze degli Stati ducali.

Le leggi di cui sopra, i dazii differenziali, le riserve e le modificazioni convenute vengono dettagliatamente indicate e specificate in apposito allegato *B*.

Coll' entrare in attività nei Ducati le leggi, i regolamenti suindicati e le concertate loro modificazioni rimangono abrogate tutte le disposizioni ducali contrarie alle medesime; ritenuto che anco le Intendenze ducali di finanza, per quanto riguarda l'applicazione e l' osservanza delle leggi e dei regolamenti summenzionati, si atterranno alle istruzioni ed alle massime che regolano l' istituzione, il procedimento e le facoltà delle Intendenze di finanza nel Regno lombardo-veneto.

In quanto poi all'esecuzione della Patente Sovrana 6 settembre 1850 resta convenuto, che le carte da giuoco, i calendarii, le gazzette e gli annunzii, pei quali fosse stata pagata l'imposta in uno degli Stati contraenti, non possano venir usati o messi in commercio in altro degli Stati medesimi, senza essere prima assoggettati al nuovo pagamento della intiera imposta a favore dell'Erario di quello Stato in cui si trasportano.

Articolo 11.

Nell' adozione della tariffa daziaria generale, di cui al precedente articolo 10, quale tariffa comune dei tre Stati collegati, convengono le alte Parti contraenti che il ducale Governo estense mantenga la sua speciale tariffa dei dazii d'uscita dei marmi dell' Oltreapennino estense del 1 maggio 1852, e che resti in facoltà del Governo stesso anche di variarla a seconda delle circostanze.

nych, co do niektórych zastrzeżeń, tudzież co do różnych innych zmian w regulaminach, wymaganych przez wzgląd na stosunki państw książęcych.

Ustawy, o których wyżej mowa, umówione cła dyferencyalne, zastrzeżenia i zmiany objęte i wyliczone są szczegółowo w osobnem załączeniu pod *B*.

Od chwili, w której powyżej rzeczone ustawy i regulamina, tudzież zmiany za wspólnem porozumieniem poczynione, zaprowadzonemi zostaną, zniesione będą wszelkie przeciwne im rozporządzenia książęce, przyczem stanowi się, iż równie książęce intendancye finansowe, co do zastósowania i zachowania wyż wspomnionych ustaw i regulaminów, trzymać się będą instrukcyj i zasad, według których uregulowane są urządzenia, postępowanie i upoważnienia intendancyj finansowych w królestwie Lombardzko-Weneckiem.

Co do przeprowadzenia Najwyższego patentu z dnia 6. Września 1850 r., stoi umowa, iż karty do gry, kalendarze, gazety i obwieszczenia, od których opłaconą została należytość w jednem z państw kontraktujących, nie mogą być używanemi ani wprowadzonemi do handlu w innem z państw rzeczonych, jeżeli wprzód nie będą poddane pod opłatę nową całej należytości na rzecz eraryum tego państwa, do którego wprowadzone zostały.

Artykuł 11.

Przy przyjęciu taryfy celnej powszechnej, o której była mowa w powyższym Art. 10, jako taryfy wspólnej dla trzech państw związkowych, zgadzają się Strony kontraktujące na to, iż rząd książęco-estenski zatrzyma swoję szczególną taryfę z dnia 1. Maja 1852 r. na wywóz marmuru terytoryum esteńskiego, po za Apeninami leżącego, tudzież, iż będzie to należało do praw wspomnionego rządu zmienić takową według okoliczności.

Abänderungen geeint, welche durch die Verhältnisse der herzoglichen Staaten gefordert werden.

Die Gesetze, von denen oben die Rede, die vereinbarten Differenzialzölle, Vorbehalte und Abänderungen sind in einer eigenen Beilage B *im Einzelnen angegeben und aufgezählt.*

Mit dem Inkrafttreten der obgenannten Gesetze und Reglements und ihrer vereinbarten Abänderungen werden alle entgegengesetzten herzoglichen Anordnungen abgeschafft, wobei festgehalten wird, dass auch die herzoglichen Finanz-Intendanzen, was die Anwendung und Beobachtung der oberwähnten Gesetze und Reglements betrifft, sich an die Instructionen und Grundsätze halten werden, welche die Einrichtung, das Verfahren und die Befugnisse der Finanz-Intendanzen im lombardisch-venetianischen Königreiche regeln.

In Bezug auf die Ausführung des Allerhöchsten Patentes vom 6. September 1850 bleibt verabredet, dass die Spielkarten, Kalender, Zeitungen und Ankündigungen, für welche die Gebühr in einem der Vertragsstaaten gezahlt wurde, in einem anderen der gedachten Staaten nicht gebraucht oder in Handel gebracht werden könne, wenn sie nicht früher der neuen Zahlung der ganzen Gebühr zu Gunsten des Aerars jenes Staates, in welchen sie gebracht wurden, unterzogen werden.

Artikel 11.

Bei Annahme des allgemeinen Zolltarifes, von welchem im vorhergehenden Artikel 10 gehandelt wurde, als gemeinsamen Tarifes der drei verbündeten Staaten, kommen die hohen Vertragstheile überein, dass die herzoglich-estensische Regierung ihren besonderen Ausfuhrzolltarif vom 1. Mai 1852 für den Marmor des estensischen Gebietes jenseits der Apenninen beibehalte, und dass es in dem Rechte der genannten Regierung bleibe, ihn nach Umständen abzuändern.

Il prodotto dei suddetti dazii verrà riservato ad esclusivo profitto dell' Erario modenese, e quindi eccettuato dalla condivisione, di cui all' articolo 18, a compenso di quelle facilitazioni daziarie che sono reclamate dalle particolari condizioni economiche e topografiche dell' Oltreapennino e di altre provincie estensi.

In conseguenza di ciò il Governo di Modena rimarrà in facoltà di determinare gli oggetti e le quantità dei medesimi per cui, nelle misure che ritenesse opportune, troverà di accordare ribasso od esenzione pei dazii d' introduzione, semprecchè per altro:

a) si dia debito in faccia alla lega degli interi dazii fissati nei singoli casi della suddetta tariffa accettata come comune;

b) le quantità dei grani da introdursi annualmente con dazio diminuito nell' Oltreapennino non eccedano i 40.000 quintali metrici; quelle del vino gli 8.000 quintali metrici e quelle del ferro greggio o mezzo lavorato i 1.200 quintali metrici; riguardo alla introduzione dei quali oggetti con dazio favorito vennero espressi gli opportuni concerti nella sezione *c)* dell' allegato *B*;

c) e che per facilitazioni oltre quelle indicate ad *b)*, concorra il consenso delle alte Parti contraenti, le quali si obbligano a darlo, le quante volte a misura da adottarsi non sia per pregiudicare gl' interessi agricoli, industriali e commerciali degli altri Stati collegati.

Con tutto ciò pei marmi dall' Oltreapennino estense che fossero diretti al ter-

Dochód z owych ceł, zatrzymanym będzie wyłącznie na korzyść eraryum modeńskiego, a zatem wyjętym jest od podziału, o którym jest mowa w §. 18, a to w nagrodę owych ulg w cle, których się żąda od szczególnych ekonomicznych i typograficznych stosunków terytoryum za Apeninami położonego i innych prowincyj esteńskich.

W skutku tego, rząd modeński mieć będzie prawo oznaczyć przedmioty i ich ilości, dla których przy zachowaniu przepisów za potrzebne uznanych, zezwolić zechce na zniżenie lub uwolnienie od ceł wchodowych, jednakże tak, iż

a) uważać się będzie zawsze dłużnym związkowi, wszystkie należytości celne, wyrażone na pojedyncze przypadki w spólnie przyjętej taryfie:

b) ażeby ilość zboża, mająca się wprowadzić za cłem zniżonem w obręb za Apeninami położony, nie wynosiła rocznie nad 40,000 cetnarów metrycznych, ilość zaś wina nie przenosiła 8000 cetnarów metrycz., żelaza surowego lub pół-wyrobionego, nie przenosiła 1200 cetnarów metr.; co do wprowadzania rzeczonych przedmiotów za cłem uwzględnionem, wyrzeczone zostały odpowiednie umowy w rozdziale *c)* załączenia *B*.

c) ażeby do dalszych ulżeń jak owe pod *b)* wymienione inne strony kontraktujące, dały zezwolenie swoje, które udzielić takowego zobowiązują się, ilekroć krok uczynić się mający, nie jest ze szkodą interesów rolniczych, przemysłowych lub handlowych innych państw związkowych.

Przy tem wszystkiem, rząd modeński nie będzie pobierać cła wychodowego od mar-

Der Ertrag jener Zölle wird zum ausschliessenden Vortheile des modenesischen Aerars vorbehalten und daher von der Theilung, von welcher im Artikel 18 die Rede ist, ausgenommen, und diess zwar in Vergütung jener Zollerleichterungen, welche von den besonderen ökonomischen und topographischen Verhältnissen des transapenninischen Gebietes und anderen estensischen Provinzen gefordert werden.

In Folge dessen wird die Regierung von Modena ermächtiget bleiben, die Gegenstände und deren Mengen zu bestimmen, für welche sie unter den nöthig gehaltenen Massregeln die Ermässigung oder Befreiung von Einfuhrzöllen zu bewilligen findet, so dass übrigens immer:

a) *sie sich dem Vereine gegenüber der ganzen, in dem gemeinschaftlich angenommenen Tarife in den einzelnen Fällen bestimmten Zollgebühren schuldig erkenne;*

b) *die jährlich mit herabgesetztem Zolle in das transapenninische Gebiet einzuführende Getreidemenge nicht 40.000 metrische Centner, jene des Weines nicht 8.000 metrische Centner, jene des Roheisens oder halbverarbeiteten Eisens nicht 1.200 metrische Centner übersteige; hinsichtlich der Einfuhr dieser Gegenstände mit dem Begünstigungszolle wurden die entsprechenden Verabredungen in dem Abschnitte* c) *der Beilage* B *ausgesprochen;*

c) *und zu weiteren Erleichterungen als die in* b) *benannten, die Einwilligung der anderen Vertragstheile hinzutrete, welche diese zu geben sich verpflichten, so oft die anzunehmende Massregel nicht die landwirthschaftlichen Industrie- und Handels-Interessen den anderen Vereinsstaaten verkürzt.*

Bei allem dem werden für Marmor aus dem estensischen transapenninischen Gebiete,

ritorio doganale di altro degli Stati contraenti e destinati agli usi del medesimo, quando entro sei mesi dalla spedizione siane constatato regolarmente l' arrivo al luogo di destinazione e l' impiego, non verranno dal Governo di Modena percetti i dazii d' uscita, che in qualunque caso si saranno dovuti garantire pei marmi stessi all' atto di lasciare il territorio di loro origine. E questa esonerazione, che col presente trattato s' intende convenuta pel territorio doganale austriaco e per lo Stato di Parma, non sarà il Governo di Modena tenuto ad accordarla ad alcun altro Stato a cui per successivi trattati o convenzioni venisse estesa la ora stipulata lega doganale.

Articolo 12.

I Ducati di Modena e di Parma convengono pella fissazione, lungo il loro confine verso gli Stati non collegati e verso il mare, di un circondario confinante, tracciato in analogia a quello che sussiste nel Regno lombardo-veneto. Convengono pure che la direzione delle strade doganali, le stazioni degli ufficii esecutivi e di controllo, la pianta morale dei relativi impiegati ed i loro stipendii, quella della guardia di finanza e corrispondenti emolumenti, la distribuzione di quest' ultima, l' organizzazione delle Intendenze e dei Giudizii di finanza si conformino alle leggi adottate e stieno essi pure in armonia con quanto è in vigore nel Regno lombardo-veneto.

L' Allegato *C* specifica dettagliatamente tutto ciò che nel presente articolo è convenuto, e contiene le analoghe dichiarazioni anche pel Regno summentovato.

muru z obrębu esteńskiego za Apeninami położonego, jeżeli będzie przesłany do obrębu celnego drugiego państwa kontraktującego i jeżeli jest przeznaczonym do jego użytku; wtedy, jeżeli udowodnionem będzie iż stanął w przeciągu sześciu miesięcy od chwili przesłania na miejscu przeznaczenia i użytym został, jednakże cło wychodowe od rzeczonego marmuru musi być w każdym przypadku zabezpieczone przy wyjściu jego z obrębu, z którego pochodzi.

Niniejsze uwolnienie, ustanowione obecnym traktatem dla obrębu celnego austryackiego i parmezańskiego, rząd modeński nie będzie obowiązanym rozciągać na żadne inne państwa, na któreby późniejszemi traktatami lub konwencyami obecnie ustanowiony związek celny rozszerzony został.

Artykuł 12.

Księstwa modeńskie i parmezańskie zgadzają się na utworzenie obrębu granicznego wzdłuż swej granicy, która ich dzieli od państw do związku nie należących i od morza, który to obręb będzie utworzony na podobieństwo istniejącego już takiego obrębu w królestwie Lombardzko-Weneckiem. Zgadzają się księstwa również na to, ażeby kierunek gościńców celnych, stanowiska urzędów wykonywających i kontrolujących, status dotyczących urzędników i ich płace, stan straży finansowej i jej dochody, rozdział straży finansowej, organizacya intendaucyj finansowych i sądów na przestępstwa dochodowe, zgodnemi były z ustawami przyjętemi i równie zgadzały się z tem, co w królestwie Lombardzko-Weneckiem ma moc prawa.

Załączenie *C*, wyszczególnia wszystko pojedynczo, cokolwiek jest ustanowionem w niniejszym Artykule i obejmuje szczegóły odpowiadające także i wyż rzeczonemu królestwu.

welcher nach dem Zollgebiete eines der anderen Vertragsstaaten gesendet worden und zu dessen Gebrauche bestimmt ist, wenn seine Ankunft am Bestimmungsorte binnen sechs Monaten von der Absendung und seine Verwendung regelmässig erwiesen wird, die Ausfuhrzölle von der Regierung von Modena nicht erhoben werden, welche in jedem Falle für den fraglichen Marmor bei dem Austritte aus dem Ursprungsgebiete sicher zu stellen seyn werden.

Diese durch den gegenwärtigen Vertrag für das österreichische Zollgebiet und den parmensischen Staat festgesetzte Befreiung wird die modenesische Regierung keinem anderen Staate zu bewilligen gehalten seyn, auf welchen durch nachfolgende Tractate oder Conventionen der gegenwärtig festgestellte Zollverein ausgedehnt werden sollte.

Artikel 12.

Die Herzogthümer Modena und Parma stimmen der Bildung eines Gränzbezirkes längs ihrer Gränze gegen die nicht vereinten Staaten und gegen das Meer bei, welcher jenem, welcher im lombardisch-venetianischen Königreiche besteht, analog gebildet werden wird. Sie sind ferner einverstanden, dass die Richtung der Zollstrassen, die Standorte der ausübenden und Controlämter, der Status der betreffenden Angestellten und ihre Besoldungen, jener der Finanzwache und deren bezügliche Genüsse, die Vertheilung der Finanzwache, die Organisation der Finanz-Intendanzen und Gefällsgerichte mit den angenommenen Gesetzen übereinstimmend, und auch im Einklange mit Jenem stehen, was im lombardisch-venetianischen Königreiche zu Kraft besteht.

Die Beilage C specificirt im Einzelnen Alles, was im gegenwärtigen Artikel verabredet ist, und enthält die analogen Angaben auch für das obgenannte Königreich.

Articolo 13.

Saranno conservati gli attuali prezzi dei sali vigenti nel Regno lombardo-veneto e nei due Ducati, colle eccezioni sussistenti a favore dell' Oltreapennino estense e parmigiano, a tenore delle tariffe specificate nell' Allegato *D.* Ciò nulla ostante rimarrà in facoltà di ciascuno Stato di modificare la propria tariffa, purchè avuto riguardo alle singole qualità dei sali, non ne abbassi i prezzi al dissotto di quelli che sono ora stabiliti pelle Provincie lombarde, da ritenersi come normali. Ognuno dei tre Stati si obbliga inoltre di non appaltare per la durata della lega l' esercizio di tal ramo di privativa.

E poichè il contratto conchiuso nel 21 febbrajo 1850 dal ducale Governo parmigiano col Conte Luigi d' Adhemar per l' appalto delle Saline di Salsomaggiore e delle altre sorgenti saline del territorio parmense risguarda semplicemente la produzione e somministrazione del sale allo Stato, così non sarà il contratto medesimo a considerarsi colpito dal suespresso divieto, qualora il ducale Governo parmigiano si obblighi a modificarlo in giusa:

a) che il sale prodotto dalle saline appaltate al Conte d' Adhemar superiore al bisogno del Ducato di Parma, o non richiesto da alcun altro degli Stati contraenti, non possa dal concessionario essere venduto che all' estero e non mai in alcuna parte del territorio degli Stati collegati o di quelli Stati che si collegassero in seguito;

Artykuł 13.

Ceny soli jakie obecnie istnieją w królestwie Lombardzko - Weneckiem i w obudwóch księstwach, zostaną zatrzymane wraz z wyjątkami, zaprowadzonemi na korzyść obrębu esteńskiego i parmezańskiego za Apenninami, tak jak się znajdują wyszczególnionemi w taryfie załączonej pod *D.* Z tem wszystkiem wolno każdemu z państw zmienić własną taryfę, jeżeli tylko baczyć będzie na to, żeby nie zniżył cen pojedynczych gatunków soli niżej owych, które obecnie w Lombardyi istnieją, i które przyjętemi są za ceny normalne.

Prócz tego każde z trzech państw obowiązuje się, nie puszczać w dzierżawę wyzyskiwania tegoż monopolium rządowego, w ciągu trwania niniejszego traktatu.

Ponieważ zaś układ, zawarty na dniu 21. Lutego 1850 r. między rządem książęco-parmezańskim, a hrabią Ludwikiem Adhemar, względem dzierżawy salin w Salsomaggiore i innych żup obrębu parmezańskiego, tycze się tylko wyrabiania i odstawiania soli dla rządu, przeto powyższy układ nie będzie uważany za dotknięty powyższym zakazem, jeżeli rząd parmezański się zobowiąże odmienić takowy w ten sposób:

a) ażeby sól, ze salin wydzierżawionych hrabiemu Adhemar, przewyższająca potrzebę księstwa Parmy, a nie żądana od żadnego z innych państw kontraktujących, sprzedawaną być mogła tylko za granicą, nigdy zaś w żadnej części obrębu państw związkowych lub tych państw, któreby się później przyłączyć mogły;

Artikel 13.

Die gegenwärtig im lombardisch-venetianischen Königreiche und in den zwei Herzogthümern bestehenden Salzpreise werden sammt den, zu Gunsten des estensischen und parmensischen transapenninischen Gebietes bestehenden Ausnahmen laut des in der Beilage D *specificirten Tarifes beibehalten. Demungeachtet wird es in dem Rechte jedes Staates bleiben, den eigenen Tarif abzuändern, wofern er Rücksicht trägt, die Preise der einzelnen Salzgattungen nicht unter jene, welche gegenwärtig in der Lombardie bestehen, und die als Normalpreise angenommen werden, herabzusetzen.*

Jeder der drei Staaten verpflichtet sich überdiess, während der Vertragsdauer die Benützung dieses Staatsmonopoles nicht zu verpachten.

Und nachdem der Vertrag, welcher am 21. Februar 1850 von der herzoglich-parmensischen Regierung mit dem Grafen Ludwig Adhemar über den Pacht der Salinen von Salsomaggiore und der anderen Salzquellen des parmensischen Gebietes geschlossen wurde, nur die Erzeugung und Lieferung des Salzes für den Staat betrifft, so wird dieser Vertrag nicht als durch obiges Verbot betroffen angesehen, wenn die herzoglich-parmensische Regierung sich verpflichtet, ihn derart abzuändern:

a) *dass das Salz aus den, dem Grafen Adhemar verpachteten Salinen, welches den Bedarf des Herzogthumes Parma übersteigt, und von keinem der anderen Vertragsstaaten begehrt wird, von dem Berechtigten nur in's Ausland, und niemals in irgend einen Theil des Gebietes der Vereinsstaaten oder jener Staaten, welche sich in der Folge anschliessen sollten, verkauft werden könne;*

b) che egli tanto nell' interno del suo stabilimento, come nel trasporto del sale da lui ritratto si sottoponga a quelle misure di sorveglianza che adesso od in avvenire credessero di concertare i tre Stati contraenti;

c) che qualora il concessionario intendesse d'impiegare per usi chimici il sale da lui prodotto, abbia a sottoporsi agli stessi diritti e discipline che per tal caso sono attualmente prescritti nel Regno lombardo-veneto, o lo fossero in seguito negli Stati della lega; ossia qualora, in altri termini, il Governo parmense mantenga in piena osservanza per riguardo ad *a)* e *b)* il Decreto di Sua Altezza Reale il Duca di Parma 3 gennajo 1851 che stabilisce le misure di sorveglianza e controllo da applicarsi alle saline appaltate al Conte d'Adhemar.

b) ażeby się dzierżawca tak wewnątrz swego zakładu, jako też w transporcie soli przez niego wydobytej, poddał pod wszystkie te środki kontroli, któreby owe trzy państwa kontraktujące teraz albo w przyszłości za wspólnem porozumieniem za dobre uznały;

c) jeżeli mający prawo, obracać zamyśla sól przez siebie wyrobioną do wyrobów chemicznych. ażeby się poddał pod te same opłaty i urządzenia, jakie na ten przypadek obecnie są przepisane w królestwie Lombardzko-Weneckiem, lub na przyszłość w państwach związkowych przepisanemi być mogą; albo innemi słowy, jeżeli rząd parmezański co do *a)* i *b)* dekret Jego Król. Wysokości Księcia Parmy z d. 3. Stycznia 1851 r. ustanawiający środki kontroli i przestrzegania, mające być zastosowanemi na saliny przez hrabię Adhemar zadzierżawione, ściśle przestrzegać będzie.

Articolo 14.

I prezzi delle singole specie di tabacco nei tre Stati collegati dovranno venir portate alla massima uniformità compatibile colla loro qualità e colla differenza delle rispettive valute. A stabilirli si rinuirà immediatamente dopo la ratificazione del presente trattato in una delle città del Regno lombardo-veneto una Commissione, da nominarsi in via ministeriale, composta d'un' incaricato per ciascuno dei tre Stati, la quale, prese in esame le qualità dei tabacchi in vendita presso ognuno degli Stati contraenti, ed ammessi per regolatori i prezzi vigenti nelle Provincie lombarde, determinerà in apposita tariffa obbligatoria pel Regno lombardo-veneto e pei

Artykuł 14.

Ceny pojedynczych gatunków tytuniu w trzech państwach kontraktujących, doprowadzonemi będą do jak największej jednostajności, jaka się może zgodzić z ich jakością i różnicą waluty. Do ich oznaczenia, zgromadzi się bezpośrednio po ratyfikacyi traktatu niniejszego, w jednem z miast królestwa Lombardzko-Weneckiego komisya, mianowana w drodze ministeryalnej i złożona po jednym urzędniku każdego z trzech państw, która po rozpoznaniu gatunku tytuniu, wystawionego na sprzedaż w każdem z państw kontraktujących, i przyjąwszy ceny istniejące w królestwie Lombardzko-Weneckiem za regulatory, oznaczy miarę i ceny każdego gatunku tytuniu w osobnej

b) *dass, er sich sowohl im Innern seines Etablissements, als bei dem Transporte des von ihm gewonnenen Salzes jenen Ueberwachungsmassregeln unterwerfe, welche die drei Vertragsstaaten jetzt oder in Zukunft zu verabreden erachten würden;*

c) *dass, wenn der Berechtigte das von ihm erzeugte Salz zu chemischen Zwecken zu verwenden beabsichtigte, er sich denselben Gebühren und Einrichtungen zu unterziehen habe, welche für einen solchen Fall gegenwärtig im lombardisch-venetianischen Königreiche vorgeschrieben sind oder in der Folge in den Vereinsstaaten vorgeschrieben werden könnten, oder mit anderen Worten, wenn die parmensische Regierung rücksichtlich* a) *und* b) *das Decret Seiner königlichen Hoheit des Herzoges von Parma vom vom 3. Jänner 1851, das die Ueberwachungs- und Controlmassregeln bestimmt, welche auf die vom Grafen Adhemar gepachteten Salinen anzuwenden sind, in volle Beobachtung erhält.*

Artikel 14.

Die Preise der einzelnen Tabaksorten in den drei Vereinsstaaten sollen zur grössten mit ihrer Qualität und der Verschiedenheit der Valuten vereinbarlichen Gleichförmigkeit gebracht werden. Um sie zu bestimmen, wird unmittelbar nach der Ratification des gegenwärtigen Vertrages in einer der Städte des lombardisch-venetianischen Königreiches eine, im ministeriellen Wege zu ernennende Commission zusammentreten, welche aus einem Beamten für jeden der drei Staaten zu bestehen hat, und welche nach Prüfung der Qualität der in jedem der contrahirenden Staaten in Verkauf stehenden Tabake und mit Ausnahme der, in den lombardischen Provinzen geltenden Preise als Regulatoren, in einem besonderen für

Ducati la misura ed il prezzo di vendita all'ingrosso ed al minuto di ogni singola specie di tabacco; ritenute per quanto sarà possibile le attuali denominazioni in uso presso ciascuno Stato.

taryfie, obowiązującej w królestwie Lombardzko-Weneckiem i w księstwach, przyczem o ile możności zatrzymane być mają nazwy obecnie będące w używaniu w każdem państwie.

Le alte Parti contraenti si obbligano ad invigilare attentamente affinchè i dispensieri rispettivamente dipendenti, ed in ispecial modo quelli collocati presso i confini intermedii, non estendano il loro traffico al di là del circondario ad essi assegnato.

Per la durata della presente lega doganale ognuno degli Stati collegati terrà la privativa dei tabacchi in propria amministrazione, escluso qualunque appalto.

E per ciò che risguarda la produzione indigena, qualora alcuno degli Stati medesimi divisasse di concedere nel territorio soggetto alla condivisione nuovi permessi di coltivazione, ciò non potrà farsi, eccettuate pel Regno lombardo-veneto le licenze che si riferiscono ai Sette Comuni, che previa adesione degli altri due Governi cointeressati e sotto l'osservanza delle cautele da convenirsi.

Wysokie Strony kontraktujące, obowiązują się czuwać ściśle nad tem, ażeby przedawcy od nich zawiśli, mianowicie, ażeby ci, którzy się znajdują na granicy dwóch państw, nie rozciągali przedaży swej po za okrąg im przydzielony.

Przez przeciąg trwania niniejszego związku celnego, każde z państw związkowych prowadzić będzie samo zarząd dochodów z tytuniu, nie dając miejsca dzierżawie.

Co się zaś tycze produkcyi krajowej, gdyby jedno z tych miało zamiar w obrębie, podlegającym spólnemu podziałowi, udzielać nowe koncesje do uprawy tytuniu, wówczas z wyjątkiem licencyj *sette Comuni* dotyczących w królestwie Lombardzko-Weneckiem, potrzeba będzie do tego umowy uprzedniej z obudwoma drugiemi współinteresowanemi rządami, przy zachowaniu ostrożności wspólnie ustanowić się mających.

Articolo 15.

I Governi dei due Ducati acconsentono di uniformare, compatibilmente sempre colla diversità delle loro valute, i prezzi delle polveri e dei nitri a quelli ora in vigore nel Regno lombardo-veneto; ritenuto che nelle Provincie oltreapennine per la polvere pirotecnica da mina, che serve allo scavo dei marmi, si mantenga il prezzo ivi vigente di austriache Lire 1. 54 ossiano Lire italiane 1.35 alla libbra metrica.

Artykuł 15.

Rządy dwóch księstw zezwalają na to, ażeby ceny prochu i saletry, przyprowadzone zostały do tej samej miary, jak w król. Lombardzko-Weneckiem, przy względzie na różnicę w walutach, i z tem zastrzeżeniem, ażeby dla prowincyj po za Apeninami, proch do wysadzania marmuru służący pozostał w cenie obecnie istniejącej, t. j. po 1.54 lir. austr. albo po 1.35 lir. włosk. funt metryczny.

das lombardisch-venetianische Königreich und die Herzogthümer verbindlichen Tarife, das Mass und die Preise im Gross- und Kleinverschleisse für jede einzelne Tabakgattung bestimmen wird, wobei soviel möglich die gegenwärtig in jedem Staate üblichen Benennungen beizubehalten sind.

Die hohen Vertragstheile verpflichten sich, aufmerksam darüber zu wachen, dass die von ihnen abhängenden bezüglichen Verschleisser und insbesondere die an den Zwischengränzen gelegenen, ihren Verschleiss nicht über den ihnen zugewiesenen Bezirk ausdehnen.

Während der Dauer des gegenwärtigen Zollvereines wird jeder der Vereinsstaaten das Tabakgefäll in eigener Verwaltung behalten mit Ausschluss jedes Pachtes.

Und was die inländische Erzeugung betrifft, so wird, wenn einer dieser Staaten beabsichtigen sollte, in dem der gemeinsamen Theilung unterworfenen Gebiete neue Bewilligungen zum Anbaue zu ertheilen, diess mit Ausnahme der im lombardisch-venetianischen Königreiche auf die sette Comuni *bezüglichen Licenzen, nur unter vorläufiger Bestimmung der anderen zwei mitbetheiligten Regierungen und unter Beobachtung der zu verabredenden Vorsichten geschehen können.*

Artikel 15.

Die Regierungen der zwei Herzogthümer willigen ein, die Preise des Pulvers und Salpeters mit den in dem lombardisch-venetianischen Königreiche in Kraft bestehenden, nach Zulässigkeit der Verschiedenheit ihrer Valuten in Uebereinstimmung zu bringen, mit dem Vorbehalte, dass für die Provinzen jenseits der Apenninen das Sprengpulver, welches zum Abbaue des Marmors dient, in dem gegenwärtig giltigen Preise von 1.54 L. austr. oder 1.35 L. ital. für das metrische Pfund verbleibe.

E nel caso che l'Austria sopprimesse definitivamente la privativa del nitro anco nel Regno lombardo-veneto, i due Governi ducali si obbligano di sopprimerla essi pure nei proprii territorii entro un congruo termine.

Articolo 16.

Il sale, le foglie ed i preparati di tabacco e le polveri ardenti che entrassero nel territorio collegato per conto di alcuno degli Stati contraenti resterranno esonerati da qualunque diritto di dazio e di licenza, qualora vengano accompagnati da regolari ricapiti che dimostrino la suaccennata appartenenza.

Così pure potranno i due Ducati, per concessione del Governo imperiale, acquistare ed estrarre dall'Ungheria tabacchi senza pagamento di qualunque diritto o licenza.

Tanto però nell'introduzione dei generi di privativa dall'estero, quanto nell'estrazione dei tabacchi dall'Ungheria dovranno osservarsi le cautele a cui in tali casi si attiene il Governo austriaco.

Le licenze a favore dei privati per oggetti di privativa non potranno essere concesse da veruno dei tre Governi se non per introduzione nel proprio territorio ed a favore di abitanti di esso o di viaggiatori, colle limitazioni che le leggi addottate prescrivono. Il provento di tali licenze devolverà per intero a profitto di quel Governo che le avrà emesse.

Articolo 17.

Per ciò che concerne il dazio consumo che nel Regno lombardo-veneto e nei Ducati di Modena e di Parma viene percetto o per conto dello Stato o per conto delle comunità o di altri corpi morali all'atto della produzione, della vendita o

Gdyby Austrja zniesła monopol saletry także w królestwie Lombardzko-Weneck., natenczas obowiązują się obadwa rządy książęce znieść takowy we własnym kraju w stosownym przeciągu czasu.

Artykuł 16.

Sól, liście tytuniu i fabrykaty tytuniu, proch strzelny, wstępujące w obręb związku na rachunek jednego z państw związkowych, pozostaną uwolnione od wszelkich należytości celnych lub licencyjnych, jeżeli mają dokumenta, wykazujące wyż wspomnione ich przeznaczenie. Również będą mogły obadwa księstwa za pozwoleniem rządu cesarskiego kupować tytuń w Węgrzech i wywozić takowy bez opłaty jakiejbądź należytości lub licencji. Tak przy wprowadzaniu przedmiotów, należących do monopolów rządowych z zagranicy, jako też przy pobieraniu tytuniu z Węgier, zachowane być muszą ostrożności, których się w podobnych przypadkach trzyma rząd austryacki.

Licencye dla prywatnych na przedmioty należące do monopolijów rządowych, będą mogły być udzielanemi przez każdy z trzech rządów tylko na wprowadzenie do właściwego obrębu i na korzyść mieszkańców jego, albo podróżnych, i z temi ograniczeniami, jakie przepisują ustawy przyjęte. Przychód z owych licencyj, przypadnie w całości na korzyść owego państwa, który ich udzieli.

Artykuł 17.

Co się tycze podatku konsumcyjnego, pobieranego w królestwie Lombardzko-Weneckiem i w księstwie Modeny i Parmy, albo na rachunek państwa, albo przez gminy lub inne korporacye moralne, przy wyrabianiu, sprzedaży, lub przy wprowadza-

Im Falle Oesterreich das Salpetermonopol auch im lombardisch-venetianischen Königreiche endgiltig aufheben würde, verpflichten sich die beiden herzoglichen Regierungen, es auch in dem eigenen Gebiete binnen einer angemessenen Frist aufzuheben.

Artikel 16.

Das Salz, die Tabakblätter und Tabakfabrikate und das Schiesspulver, welche in das Vereinsgebiet für Rechnung eines der Vertragestaaten eingehen sollten, werden von jeder Zoll- und Licenzgebühr befreit bleiben, wenn sie von regelmässigen Deckungs-Urkunden, welche die obenerwähnte Bestimmung nachweisen, begleitet sind. So werden auch die beiden Herzogthümer mit Gestattung der kaiserlichen Regierung, in Ungarn Tabak kaufen und ohne Bezahlung irgend einer Gebühr oder Licenz herausführen können. Sowohl bei der Einfuhr von Staats-Monopolsgegenständen aus dem Auslande, als bei dem Bezuge von Tabak aus Ungarn werden die Vorsichtsmassregeln beobachtet werden müssen, an welche sich in solchen Fällen die österreichische Regierung hält.

Die Licenzen für Private auf Staats-Monopolsgegenstände werden von jeder der drei Regierungen nur zur Einfuhr in das eigene Gebiet und zu Gunsten der Bewohner desselben oder der Reisenden ertheilt werden können, und mit jenen Beschränkungen, welche die angenommenen Gesetze vorschreiben. Das Einkommen von solchen Licenzen wird dann zum Vortheile jenes Staates fallen, welcher sie ertheilt haben wird.

Artikel 17.

Was die Verzehrungssteuer betrifft, welche im lombardisch-venetianischen Königreiche und in den Herzogthümern Modena und Parma entweder für Rechnung des Staates oder von Gemeinden oder anderen moralischen Körperschaften bei der Erzeugung, dem

dell' introduzione nei Comuni dichiarati murati, convengono le alte Parti contraenti che in nessuno dei tre Stati collegati potranno le merci nel medesimo prodotte essere ammesse ad un trattamento di favore in confronto di quelle daziate per introduzione o prodotte in altro degli Stati medesimi, e che i diritti dovranno essere regolati in maniera da non poterne venir nocumento nè alla produzione dei singoli Stati, nè al loro commercio reciproco.

niu do gmin, za zamknięte uważanych, Wysokie strony kontraktujące zgadzają się na to, iż w żadnem z trzech państw związkowych towary w niem wyrobione, nie będą mogły być przypuszczone do postępowania korzystniejszego w porównaniu z owemi towarami, które w innem z tychże państw opłaciły cło wchodowe, lub wyrobionemi były, tudzież że należytości będą uregulowane w ten sposób, że ani wyrabianiu w państwach pojedynczych, ani też we wzajemnym obrocie szkody nie przyniosą.

Articolo 18.

L' importo dei dazii d' entrata, uscita (ad eccezione di quelli dei marmi modenesi, di cui all' articolo 11) e transito percetti dagli Uffici doganali del Regno lombardo-veneto e dei Ducati di Modena e Parma, già specificati all' Allegato *C*, verrà messo in comune, ben inteso che rimarranno da ciò esclusi i diritti che all' atto del daziato delle merci si soddisfacessero per altri titoli, come gli accessorii, l' imposta pel dazio consumo, e la tassa di licenza pell' introduzione dei generi di privativa.

Sono da considerarsi in faccia all' unione come introito percetto anche i dazii non riscossi a motivo di esenzioni o diminuzioni accordate dai singoli Stati oltre quelle ammesse dalle leggi in vigore e senza aver ottenuto il consenso delle alte Parti contraenti; e così pure gl' introiti perduti per errore o negligenza dei rispettivi impiegati, per manchi di cassa, infedeltà ecc.

Artykuł 18.

Przychód z ceł wchodowych, wychodowych (z wyjątkiem od marmuru modeńskiego, o których mowa w Art. 11) i ceł przechodowych, które wpłyną do urzędów celnych królestwa Lombardzko-Weneckiego, Modeny i Parmy, wyszczególnionych w załączeniu *C*, pójdą na podział wspólny, od którego wyraźnie wyjętemi zostają owe należytości, które bywają opłaconemi przy złożeniu cła z innych tytułów, jakoto: należytości poboczne, dodatek do podatku konsumcyjnego, równie też należytość licencyjna od wprowadzania przedmiotów monopolium rządowego.

W stosunku do związku uważanemi będą, jako dochód rzeczywiście podniesiony, także owe cła, które nie były wybranemi z powodu uwolnień i zniżeń celnych, dozwolonych nad te, które przypuszczonemi są przez ustawy istniejące i bez zezwolenia Wysokich stron kontraktujących, również jak dochody, które się zagubiły przez pomyłkę lub niedbalstwo urzędników, z powodu niedoborów kasowych, przeniewierzenia się i t. d.

Verkaufe oder der Einfuhr in, als geschlossen erklärte Gemeinden erhoben werden, so kommen die hohen Vertragstheile überein, dass in keinem der drei Vereinsstaaten die in ihm erzeugten Waaren zu einer begünstigten Behandlung im Vergleiche jener Waaren zugelassen werden dürfen, welche in einem anderen dieser Staaten in der Einfuhr verzollt oder erzeugt worden sind, und dass die Gebühren in einer Weise zu regeln seyn werden, dass sie weder der Erzeugung der einzelnen Staaten, noch ihrem gegenseitigen Verkehre Schaden bringen können.

Artikel 18.

Der Ertrag der Einfuhrzölle, Ausfuhrzölle (mit Ausnahme jener für den modenesischen Marmor, von denen im Artikel 11 die Rede) und Durchfuhrzölle, die bei den, in Beilage C *aufgeführten Zollämtern des lombardisch-venetianischen Königreiches und der Herzogthümer Modena und Parma erhoben werden, werden in gemeinsame Theilung fallen, von der wohlverstanden jene Gebühren ausgeschlossen bleiben, welche gelegentlich der Verzollung der Waaren aus anderen Titeln entrichtet werden, wie die Nebengebühren, der Verzehrungssteuerzuschlag und die Licenzgebühr für die Einfuhr von Gegenständen des Staatsmonopoles.*

Es werden gegenüber dem Vereine als ein wirklich erhobener Ertrag auch diejenigen Zölle betrachtet, welche aus Ursache von Befreiungen und Ermässigungen unerhoben blieben, die von den einzelnen Staaten über die von den bestehenden Gesetzen zugelassenen hinaus und ohne die erlangte Zustimmung der hohen Vertragstheile bewilliget wurden, sowie die Einkünfte, die aus Irrthum oder Nachlässigkeit der betreffenden Beamten wegen Cassen-Abgänge, Untreue u. s. w. verloren gingen.

Costituito per tal modo il prodotto brutto comune, dovranno detrarvisi le spese comuni, cioè:

1. gli stipendii agl' impiegati degli Uffici esecutivi di dogana e di controllo;

2. gli stipendii agl' impiegati e le paghe alla truppa della guardia di finanza, a tenore di quanto venne specificato all'Allegato *C*, sia relativamente al N.° 1, che al N.° 2, cioè in somme rotondate: al N.° 1:

per l'Austria in L. 901.800 (novecento un mila ottocento Lire austriache);

per Modena in L. 129.600 (cento ventinove mila seicento Lire austriache);

per Parma in L. 92.500 (novantadue mila cinquecento Lire austriache): e al N.° 2:

per l'Austria in L. 2,263.000 (due milioni duecento sessantatre mila Lire austriache);

per Modena in L. 257.000 (duecento cinquansette mila Lire austriache);

per Parma in L. 212.500 (duecento dodici mila cinquecento Lire austriache);

con ciò per altro che nove decimi dei posti sistemati, tanto degl' impiegati doganali, quanto degl' impiegati ed individui della truppa della guardia di finanza debbano essere costantemente coperti dai rispettivi funzionarii; poichè in caso diverso non verrebbe addossata a carico comune che la spesa effettivamente sostenuta;

3. un equivalente annuo per sopperire alle spese di fabbriche, pigioni, oggetti di cancelleria e di manipolazione, di armamento, di casermaggio, fuoco, lumi ecc. sia pegli Uffici esecutivi che pella guardia di finanza, che si stabilisce:

Od dochodu ogólnego w ten sposób ustanowionego, należy odciągnąć wspólne wydatki, mianowicie:

1) płace urzędników, zostających w urzędach czynnych celnych i kontrolujących;

2) płace urzędników i ludzi do straży finansowej należących, w tej mierze jak są wyszczególnionemi w załączeniu *C* tak co do L. 1 jak L. 2, a mianowicie w summach okrągłych co do L. 1:

dla Austryi w lirach 901,800 (dziewięćset jeden tysięcy ośmset lir austr.);

„ Modeny w lirach 129.600 (sto dwadzieścia dziewięć tysięcy sześćset lir aust.);

„ Parmy w lirach 92,5000 (dziewięćdziesiąt dwa tysiące pięćset lir austr.);

co do L. 2:

„ Austryi w lirach 2,263,000 (dwa milijony dwieście sześćdziesiąt trzy tysiące lir austr.);

„ Modeny w lirach 257,000 (dwieście pięćdziesiąt siedm tysięcy lir austr.);

„ Parmy w lirach 212,500 (dwieście dwanaście tysięcy pięćset lir austr.);

z tym jednakże dodatkiem, iż dziewięć dziesiątych części miejsc usystemizowanych tak urzędników celnych, jako też urzędników i ludzi od straży finansowej, obsadzone być muszą w rzeczy samej odpowiedniemi funkcyonaryuszami, albowiem w przeciwnym razie tylko rzeczywiście wyłożone koszta na wspólny rachunek przyjętemi będą.

3) Ekwiwalent roczny do opędzenia wydatków na budowle, najem, potrzeby kancelaryjne i urzędowe itd. tak dla urzędów wykonujących jako też dla straży finansowej, który się oznacza:

Von dem auf solche Weise festgestellten gemeinsamen Roh-Ertrage müssen die gemeinsamen Auslagen abgezogen werden, nämlich:

1. die Gehalte der Beamten der ausübenden Zoll- und Control-Aemter;

2. die Gehalte der Beamten und die Löhnung der Mannschaft der Finanzwache, in dem Masse, als sie in der Beilage C *in Beziehung sowohl auf Z. 1, als auf Z. 2 specificirt wurden, und zwar in runden Summen, bezüglich auf Z. 1:*

für Oesterreich in Lire *901.800 (neunhundert Eintausend achthundert* Lire austr.*),*

„ *Modena in* Lire *129.600 (Einhundert zwanzig neuntausend sechshundert* Lire austr.*),*

„ *Parma in* Lire *92.500 (neunzig zweitausend fünfhundert* Lire austr.*);*

bezüglich Z. 2:

für Oesterreich in Lire *2,263.000 (zwei Millionen zweihundert sechzig dreitausend* Lire austr.*),*

„ *Modena in* Lire *257.000 (zweihundert fünfzig siebentausend* Lire austr.*),*

„ *Parma in* Lire *212.500 (zweihundert zwölftausend fünfhundert* Lire austr.*);*

mit dem jedoch, dass neun Zehntheile der systemisirten Stellen sowohl der Zollbeamten, als der Beamten und der Mannschaft der Finanzwache von den bezüglichen Functionären wirklich bekleidet seyn müssen, indem im entgegengesetzten Falle nur die iwrklich bestrittenen Kosten auf gemeinsame Rechnung übernommen würden.

3. Ein jährliches Aequivalent zur Bestreitung der Bau-, Mieth-, Kanzlei-, Amts-Auslagen, dann jene für Bewaffnung, Casernirung, Beheizung, Beleuchtung u. s. w. sowohl für die ausübenden Aemter, als für die Finanzwache, welches festgesetzt wird:

per l'Austria in L. 1,070.000 (un milione settanta mila Lire austriache);
per Modena in L. 132.000 (cento trentadue mila Lire austriache);
per Parma in L. 101.000 (cento un mila Lire austriache);

convenendo che le spese per pensioni, provvigioni, assegni di quiescenza, competenze di viaggio, di trasferte, di sostituzione e di traslocazione, per diete, rimunerazioni e sussidii, tanto riguardo agl' impiegati doganali, quanto rispetto alla guardia di finanza resteranno a carico esclusivo di ciascuno Stato che avrà a sostenerle; ritenuto che sarà libero agli Stati medesimi di adottare in proposito quei principii che crederanno più opportuni;

4. le spese che, autorizzate da reciproco consenso delle alte Parti contraenti o dalla Commissione centrale, si sostenessero a carico comune;

tanto le rubriche di spesa per cui si fissa l' equivalente annuo, quanto quelle il di cui rimborso viene ammesso a carico comune, emergono detagliate nell' Allegato *E*;

5. e le restituzioni conseguenti a rilievi di revisione per dazii indebitamente riscossi.

Detratte dal prodotto lordo comune le spese comuni, si determinerà il prodotto netto comune dal quale

l'Austria leverà come primo riparto pel Regno lombardo - veneto L. 12,500.000 (dodici milioni cinquecento mila Lire austriache);

Modena L. 1,150.000 (un milione cento cinquanta mila Lire austriache):

dla Austryi w lirach 1,070,000 (jeden milijon siedmdziesiąt tysięcy lir austr.);
„ Modeny w lirach 132,000 (sto trzydzieści dwa tysiące lir austr.);
„ Parmy w lirach 101,000 (sto jeden tysięcy lir austr.);

przyczem zgodzono się na to, iż wydatki na pensye, prowizye, pożytki kwiescentów, płace dla substytutów i wydatki za koszta przenosin, dyety, nagrody i zapomogi, tak co się tycze urzędników celnych, jako też straży finansowej, ponoszone będą wyłącznie przez państwo, które takowe wykładać ma i przyczem stanowi się, iż każde z państw będzie mogło pod tym względem takie przyjąć zasady, jakie trzyma za najodpowiedniejsze.

4) Wydatki, nakazane za porozumieniem wzajemnem Wysokich stron kontraktujących albo przez komisyę centralną, ponoszone będą kosztem wspólnym.

Rubryki tak tych wydatków, dla których roczny ekwiwalent jest wyznaczony, jakoteż tych, których wynagrodzenie wspólnym kosztem jest dozwolone, wykazanemi są w szczególności w załączeniu *E*.

5) Zwroty, mające nastąpić na zasadzie rewizyi rachunków, z powodu ceł nadebranych.

Przez odtrącenie kosztów wspólnych od wspólnego dochodu ogólnego, oznaczony będzie wspólny dochód czysty, z którego Austrya odbierze jako pierwszą część przypadającą na kr. Lombardzko-Weneckie: lir 12,500,000 (dwanaście milijonów pięćkroć sto tysięcy lir austr.);

Modena lir 1,150,000 (jeden miljion sto pięćdziesiąt tysięcy lir austr.) e

für Oesterreich in Lire 1,070.000 (Eine Million siebzigtausend Lire austr.),

„ Modena in Lire 132.000 (Einhundert dreissig zweitausend Lire austr.),

„ Parma in Lire 101.000 (Einhundert Eintausend Lire austr.),

wobei man übereingekommen ist, dass die Auslagen für Pensionen, Provisionen, Quiescenz-Genüsse, Reise- und Zehrgelder, Substitutions- und Uebersiedlungsgebühren, Diäten, Belohnungen und Aushilfen sowohl bezüglich der Zollbeamten, als der Finanzwache dem Staate, der sie zu bestreiten hat, ausschliesslich zur Last zu fallen haben, und wobei man festgehalten hat, dass es jedem der Staaten freistehe, in diesen Beziehungen jene Grundsätze anzunehmen, die er für die geeignetsten hält.

4. Die Auslagen, die durch gemeinsames Einverständniss der hohen Vertragstheile oder durch die Central-Commission angeordnet, auf gemeinsame Kosten getragen werden.

Die Rubriken sowohl der Auslagen, für welche das jährliche Aequivalent festgesetzt ist als jener, deren Vergütung auf gemeinsame Kosten gestattet wird, erscheinen in der Beilage E im Einzelnen angegeben.

5. Die Rückersätze, die auf Grund der Rechnungsrevision wegen zur Ungebühr erhobener Zölle erfolgen.

Durch den Abzug der gemeinsamen Kosten von dem gemeinsamen Roh-Ertrage wird der gemeinsame Rein-Ertrag bestimmt, von welchem

Oesterreich als ersten Antheil für das lombardisch-venetianische Königreich erheben wird Lire 12,500.000 (zwölf Millionen fünfhunderttausend Lire austr.),

Modena Lire 1,150.000 (Eine Million Einhundert fünfzig tausend Lire austr.),

Parma L. 1,130.000 (un milione centotrenta mila Lire austriache).

Resta convenuto poi che l'avanzo delle comuni rendite doganali, che si verificherà in più del totale delle suddette somme, debba essere ripartito per l'Austria e Parma in proporzione della costante loro base di riparto stabilita nelle summentovate cifre, ed a favore di Modena, presa per divisore la somma di L. 1,265.000 (un milione duecento sessantacinque mila Lire austriache); così che, rappresentando il menzionato avanzo col numero 14.895, si avranno i seguenti divisori:

per l'Austria $^{12500}/_{14895}$ o $^{2500}/_{2979}$;
per Modena $^{1265}/_{14895}$ o $^{253}/_{2979}$;
per Parma $^{1130}/_{14895}$ o $^{226}/_{2979}$.

Un' apposito Allegato *F'* indica più d'appresso:

a) la maniera con cui dovrà venir posto in evidenza il prodotto brutto da mettersi in comune;

b) la dimostrazione delle spese comuni da detrarsi dal medesimo;

c) il metodo da osservarsi nella revisione delle relative dimostrazioni;

d) quello da seguirsi nel liquidare il credito ed il debito di ciascuno degli Stati collegati;

e) ed il metodo ed i termini in cui sarà da operarsi il reciproco conguaglio mercè i correlativi pagamenti.

Articolo 19.

Il Governo imperiale, per avere riguardo a ciò che il Regno lombardo-veneto trovasi in aperta comunicazione col rimanente del territorio doganale austriaco, ed anche per mantenersi in quella maggiore libertà di disposizioni finanziarie, di cui si

Parma lir 1,130,000 (jeden milijon sto trzydzieści tysięcy lir austr.).

Stanowi się dalej, iż przewyżka wspólnych dochodów z cła, wypadająca nad ogół summ wspomnionych, podzieloną być musi między Austryę i Parmę w stosunku stałej miary podzielenia, ustanowionej w wyż wyrażonych cyfrach; dla Modeny zaś przyjęta będzie summa 1,265,000 lir (milijon dwakroć sześćdziesiąt pięć tysięcy) jako dzielnik, tak, iż, jeżeli wspomniona przewyżka wyobrażoną będzie przez liczbę 14,895, wypadnie dzielnik następujący:

dla Austryi $^{12500}/_{14895}$ albo $^{2500}/_{2979}$;
„ Modeny $^{1265}/_{14895}$ „ $^{253}/_{2979}$;
„ Parmy $^{1130}/_{14895}$ „ $^{226}/_{2979}$.

W załączeniu osobnem *F.*, wskazanem jest dalej:

a) w jaki sposób dochód ogólny, polegający spólnemu podziałowi wykazanym być ma;

b) jak wykazać należy wspólne wydatki od niego odciągnąć się mające;

c) w jaki sposób przy dochodzeniu wykazów postępować należy;

d) jak rozpoznać należy pretensye i obowiązki każdego z państw związkowych;

e) sposób i przeciąg czasu, jak i kiedy przez odpowiednie spłaty wzajemne wyrównanie nastąpić ma.

Artykuł 19.

Z uwagi na to, że królestwo Lombardzko-Weneckie stoi w otwartym związku z resztą austryackiego obrębu celnego, tudzież, aby się utrzymać przy większej wolności rozporządzeń swoich finansowych, o których obszerniej w Art. 26 mowa będzie,

Parma Lire *1,130.000 (Eine Million Einhundert dreissig tausend* Lire austr.*).*

Es bleibt ferner festgesetzt, dass der Ueberschuss der gemeinsamen Zoll-Einkünfte, der sich über die Gesammtheit der obenerwähnten Summen ergibt, vertheilt werden müsse, für Oesterreich und Parma im Verhältnisse ihres ständigen Vertheilungsmasstabes, der mit den obenerwähnten Ziffern festgesetzt wurde, während zu Gunsten Modenas die Summe von Lire *1,265.000 (Eine Million zweihundert sechzig fünftausend* Lire austr.*) als Theiler angenommen wird, so dass, wenn der erwähnte Ueberschuss durch die Zahl 14.895 dargestellt wird, man folgenden Theiler hat:*

für Oesterreich $^{12500}/_{14895}$ *oder* $^{2500}/_{2979}$ *;*
„ *Modena* $^{1265}/_{14895}$ *oder* $^{253}/_{2979}$ *;*
„ *Parma* $^{1130}/_{14895}$ *oder* $^{226}/_{2979}$.

Eine eigene Beilage F *gibt näher an:*

a) *die Art, wie das, in gemeinsame Theilung fallende Roh-Erträgniss ersichtlich zu machen ist;*

b) *die Nachweisung der, von demselben abzuziehenden gemeinsamen Auslagen;*

c) *den bei Prüfung der bezüglichen Nachweisungen zu beobachtenden Vorgang;*

d) *den Vorgang bei Ermittlung der Forderung und der Schuldigkeit eines jeden Vereinsstaates;*

e) *den Vorgang und die Zeiträume, wie mittelst der entsprechenden Zahlungen die gegenseitige Ausgleichung zu erfolgen hat.*

Artikel 19.

Die kaiserliche Regierung in der Berücksichtigung, dass das lombardisch-venetianische Königreich in offener Verbindung mit dem übrigen österreichischen Zollgebiete steht, und auch um sich in jener grösseren Freiheit ihrer finanziellen Verfügungen zu er-

dirà più esplicitamente all' articolo 26, garantisce a ciascuno dei due Ducati la cifra presa per base di primo riparto, cioè:

a Modena L. 1,150.000 (un milione cento cinquanta mila Lire austriache) ed

a Parma L. 1,130.000 (un milione centotrenta mila Lire austriache), qual minimo dell'annuo reddito dei dazii di entrata, uscita e transito, depurato in conformità dello stabilito all'articolo precedente. Per tal modo se l'importo netto spettante ad ognuno dei due Ducati, in seguito al suaccennato metodo di ripartizione, non ammontasse al minimo fissato, la differenza verrà soddisfatta dal Governo austriaco, ritenute sempre le contabilità delle singole annate amministrative, dal 1 novembre di un anno al 31 ottobre del susseguente, esattamente separate fra loro.

Articolo 20.

Ciascuno dei tre Governi percepirà in conto della rendita che sarà per spettargli il prodotto degli Uffizi doganali collocati nel rispettivo suo territorio soggetto a condivisione; salvo per gli effetti del riparto il dovuto conguaglio in fine d' anno.

Così del pari ognuno dei Governi stessi sosterrà le spese che nell' articolo 18 vennero dichiarate comuni, dandosene credito nelle dimostrazioni che invierà per tal fine alla Commissione centrale.

Che se dai prospetti mensili, da trasmettersi secondo l' Allegato *F* dai Governi dei due Ducati alla Commissione centrale

rząd cesarski gwarantuje każdemu z dwóch księstw summę przyjętą za podstawę pierwszego podziału, a mianowicie:

Modenie summę lir. 1,150.000 (jeden milijon sto pięćdziesiąt tysięcy lir aust.), i

Parmie summę lir 1,130.000 (milijon sto trzydzieści tysięcy lir austr.), jako minimum rocznego, zgodnie z ustanowieniami poprzedzającego paragrafu oczyszczonego dochodu z ceł wchodowych, wychodowych i przechodowych. W ten sposób rząd ces. austr. wyrówna różnicę, gdyby przychód, który dla każdego z księstw, w skutek wyż wspomnionego podziału wypadnie, nie doszedł do oznaczonego minimum; przyczem rachunki każdego roku administracyjnego od 1. Listopada jednego roku do 31. Grudnia następującego roku przyjęte i między sobą ściśle odłączonemi będą.

Artykuł 20.

Każdy z trzech rządów pobierać będzie na rachunek należącego mu się dochodu przychód z urzędów celnych, położonych w swojim podziałowi podlegającym obrębie, co nie przeszkadza należnemu wyrównaniu w celu podziału przy końcu roku.

W taki sam sposób każdy z trzech rządów ponosić będzie koszta, które w Art. 18 za wspólne uznane są, i policzy sobie takowe na swój rachunek w wykazach, mających być przesełanemi tym końcem do komisyi centralnej.

Gdyby się okazało z przeglądów miesięcznych, które rządy dwóch księstw według załączenia *F* przesełać mają komisyi cen-

halten, von welchen ausführlicher im Artikel 26 gesprochen wird, verbürgt jedem der beiden Herzogthümer die, zur Grundlage der ersten Vertheilung genommene Summe und zwar:

für Modena von Lire 1,150.000 (Eine Million Einhundert fünfzigtausend Lire austriache), und

für Parma von Lire 1,130.000 (Eine Million Einhundert dreissigtausend Lire austriache) als Minimum des jährlichen, in Uebereinstimmung mit den Festsetzungen des vorigen Paragraphes bereinigten Ertrages der Ein-, Aus- und Durchfuhrzölle. Auf diese Weise wird, wenn das Einkommen, das für jedes der beiden Herzogthümer in Folge der vorerwähnten Vertheilungsweise entfällt, nicht das bestimmte Minimum erreichen sollte, die Differenz von der kaiserlich-österreichischen Regierung ausgeglichen werden, wobei die Rechnungen der einzelnen Verwaltungsjahre vom 1. November Eines Jahres bis zum 31. October des nachfolgenden angenommen und unter sich genau geschieden werden.

Artikel 20.

Jeder der drei Regierungen wird auf Rechnung des ihr gebührenden Einkommens den Ertrag der in ihren bezüglichen der Vertheilung unterliegenden Gebiete gelegenen Zollämter erheben, unbeschadet der schuldigen Ausgleichung zum Zwecke der Vertheilung zu Ende des Jahres.

So wird gleicher Weise jede der drei Regierungen die Kosten, welche im Artikel 18 als gemeinsam erklärt wurden, tragen, und sich in den zu diesem Zwecke der Centralcommission einzusendenden Nachweisungen zu Gute rechnen.

Würde aus den monatlichen nach Beilage F von den Regierungen der beiden Herzogthümer der Centralcommission in Mailand (von welcher später), einzusendenden Ueber-

in Milano, di cui più oltre, risultasse che alcuno di essi, fatto il calcolo dal principio dell'anno, avesse conseguito meno delle corrispondenti quote del minimo stabilito all'articolo 19; allora il Governo dello Stato creditore, rivolgendosi alla Commissione anzidetta, verrà soddisfatto del suo avere entro il mese successivo.

tralnej w Medyolanie (o której później), iż który z nich, według rachunku od początku roku bieżącego, mniej otrzymał niż kwotę odpowiadającą minimum, ustanowionemu w Art. 19, wówczas rząd państwa prawo mającego, uda się do wyż rzeczonej komisyi. i zaspokojonym będzie w ciągu następującego miesiąca co do należytości swojej.

Articolo 21.

I pagamenti di somme che sieno per essere dovute dall'uno all'altro dei tre Stati, a termini del presente trattato, non potranno essere sospesi o ritardati per qualsiasi causa, e neppure per opposta compensazione.

Artykuł 21.

Wypłaty summ, które na mocy niniejszego traktatu jeden z trzech rządów drugiemu winnym zostanie, nie będą mogły być wstrzymywane ani zwlekane z żadnej przyczyny, ani nawet z powodu kompenzacyi.

Articolo 22.

Ciascuno dei tre Stati collegati, restando però sempre vincolato all'osservanza del presente trattato e dello scopo del medesimo, amministrerà da sè ed indipendentemente le sue Dogane, nominerà gl'impiegati, le guardie e gl'inservienti nel proprio territorio, avrà diritto di promuoverli, di traslocarli, di porli in istato di pensione e di quiescenza, di premiarli o punirli ed anche dimetterli, ed emanerà le leggi che obblighino i suoi sudditi nei riguardi doganali e finanziarii.

Artykuł 22.

Każde z trzech państw związkowych, jakkolwiek związane niniejszym traktatem i jego celem, będzie samodzielnie i niezawiśle zarządzać swemi urzędami celnemi. będzie mianować urzędników, straże i sług we własnym obrębie; będzie mieć prawo posuwać takowych w urzędowaniu, przenosić, pensyonować lub kwieskować ich; nagradzać lub karać, a nawet składać z urzędu; równie też wydawać będzie ustawy, obowiązujące poddanych we względzie celnym i finansowym.

All' oggetto per altro di regolare i comuni interessi e di assicurare la quota del reddito doganale competente a ciascuno Stato, viene stabilito quanto segue:

a) È riservato ad ogni Stato collegato il diritto d'inviare a proprie spese nel circondario di qualunque Intendenza degli altri Stati due o tre dei proprii impiegati in qualità di controllori a sorvegliare i confini, la procedura daziaria, la circolazione

Zresztą, w przedmiocie uregulowania wspólnych interesów i dla zabezpieczenia kwoty z dochodu celnego, należącej się każdemu państwu, stanowi się, co następuje:

a) Każde z państw związkowych, będzie mieć prawo na własny koszt posłać do okręgu jakiejbądź intendancyi innych państw, dwóch lub trzech własnych urzędników jako kontrolorów, dla czuwania nad postępowaniem celnem, nad obrotem towarów, nad sprzedażą przed-

sichten hervorgehen, dass eine derselben die Rechnung vom Anfange des Jahres an gemacht, weniger als die entsprechende Quote des im Artikel 19 festgesetzten Minimums erhalten hätte, so wird die Regierung des berechtigten Staates sich an die vorgenannte Commission wenden und binnen des nachfolgenden Monates bezüglich ihres Guthabens befriediget werden.

Artikel 21.

Die Zahlungen der Summen, welche einer der drei Staaten an den anderen in Gemässheit des gegenwärtigen Vertrages schuldig wird, werden aus keiner Ursache und auch nicht wegen eingewendeter Compensation zurückgehalten oder verzögert werden können.

Artikel 22.

Jeder der drei Vereinsstaaten wird, wiewohl er immer an die Beobachtung des gegenwärtigen Vertrages und seines Zweckes gebunden bleibt, selbständig und unabhängig seine Zollämter verwalten, die Angestellten, die Wachen und Diener im eigenen Gebiete ernennen. er wird das Recht haben sie zu befördern, zu übersetzen, zu pensioniren oder zu quiesciren; sie zu belohnen, zu bestrafen und auch zu entlassen, und er wird die Gesetze erlassen, welche seine Unterthanen in zollämtlichen und finanziellen Beziehungen verpflichten.

Zu dem Zwecke übrigens, die gemeinschaftlichen Interessen zu regeln, und die jedem Staate gebührende Quote des Zoll-Ertrages sicher zu stellen, wird Folgendes festgesetzt:

a) *Es ist jedem Vereinsstaate das Recht vorbehalten, auf eigene Kosten in den Bezirk welch immer für einer Intendanz der anderen Staaten, zwei oder drei der eigenen Angestellten in der Eigenschaft von Controloren zu senden, um die Gränzen, das Zoll-*

delle merci, la vendita dei generi di privativa regale, e tutto ciò a cui si riferiscono le leggi convenute, adoperandosi presso le Autorità competenti, onde sieno tolti tutti gl' inconvenienti che da loro fossero avvertiti.

Mentre tali controllori avranno diritto di essere tenuti a giorni degli affari correnti, non avranno facoltà di emettere disposizioni, nè di esercitare da soli atto qualunque in confronto delle parti.

Del pari sarà obbligato ciascuno dei Governi dei tre Stati collegati a fornire agli altri, o ad appositi loro delegati, e ciascuno dei rispettivi Uffizi ai controllori che si trovassero presso i medesimi, tutti gli schiarimenti che fossero richiesti, ed a permettere tutte le investigazioni che venissero desiderate sulla esatta osservanza del presente Trattato.

E poichè negli Stati parmigiani non havvi che una sola amministrazione delle indirette (Intendenza di finanza), così sarà in facoltà del Governo imperiale e del modenese d'inviare negli Stati suddetti da sei a nove dei summenzionati controllori.

b) I distaccamenti delle guardie di finanza di uno dei tre Stati collegati, di stazione nel circondario confinante, entro quattro miglia geografiche dal confine di altro degli Stati medesimi, saranno autorizzati ad estendere le loro perlustrazioni in un raggio di altre quattro miglia geografiche nel territorio dello Stato vicino collegato e ad esercitarvi le funzioni a cui sono abilitati nel ter-

miotów, monopolia rządowe stanowiących, i dla starania się u władz właściwych, ażeby niedogodności przez nich do wiadomości podane, usunięteml być mogły.

Jakkolwiek tacy kontrolerowie będą mieć prawo utrzymywania się w wiadomości spraw bieżących, nie będą przecież mogli wydawać rozporządzeń ani też samodzielnie przedsiębrać czynności urzędowej ze stronami. Tak samo każdy z rządów państw kontraktujących, obowiązanym będzie innym rządom lub ich delegowanym, a każdy urząd odpowiedni, obowiązanym będzie kontrolerowi tamże się znajdującemu, udzielać wszelkich potrzebnych objaśnień, i dozwolić mu wszelkich dochodzeń, jakichby sobie życzył, w przedmiocie ścisłego zachowania niniejszego traktatu.

Ponieważ zaś w państwach parmezańskich jedna tylko istnieje administracya podatków pośrednich (intendencya finansowa), przeto rząd cesarski równie jak modeński, będą mieć prawo posłać 6 do 9 kontrolerów do państw wyż wspomnionych.

b) Oddziały straży finansowej jednego z trzech państw związkowych, ustanowione na cztery mile jeograficzne od granicy drugiego z tychże państw w obwodzie granicznym, będą miały prawo, rozciągać swoje obieżki na odległość dalszych czterech mil jeograficznych w obręb sąsiedniego państwa związkowego, i tamże zajmować się czynnościami urzędowemi, do których mają

verfahren, den Waaren-Umlauf, den Verkauf der Staats-Monopolsgegenstände und alles, was sich auf die verabredeten Gesetze bezieht, zu überwachen, und sich bei den betreffenden Behörden zu verwenden, damit die von ihnen angezeigten Uebelstände behoben werden.

Während solche Controlore das Recht haben werden, in der Kenntniss der laufenden Geschäfte erhalten zu werden, werden sie nicht die Befugniss haben, Anordnungen zu erlassen oder selbständig eine Amtshandlung Parteien gegenüber vorzunehmen. Gleicherweise wird jede der Regierungen der drei Vereinsstaaten verpflichtet seyn, den Anderen oder ihren eigens hiezu Abgeordneten und jedes der bezüglichen Aemter dem bei ihnen befindlichen Controlore jede verlangte Aufklärung zu geben und alle Nachforschungen zu gestatten, welche über die genaue Beobachtung des gegenwärtigen Vertrages gewünscht werden sollten.

Und nachdem in den parmensischen Staaten nur eine einzige Administration der indirecten Abgaben (Finanz-Intendanz) besteht, so wird es in den Befugnissen der kaiserlichen und der modenesischen Regierung liegen, 6 bis 9 der oberwähnten Controlore in die vorgenannten Staaten zu schicken.

b) *Die Abtheilungen der Finanzwache des einen der drei Vereinsstaaten, welche innerhalb vier geographischen Meilen von der Gränze eines anderen dieser Staaten im Gränzbezirke aufgestellt sind, werden berechtiget seyn, ihre Streifungen in eine Entfernung von weiteren vier geographischen Meilen in das Gebiet des benachbarten Vereinsstaates auszudehnen, und daselbst die Amtshandlungen auszuüben, zu denen sie*

ritorio proprio, coll' obbligo però di adempiere gli stessi doveri. Nell' inseguimento di un contravventore fuggitivo potranno le guardie di finanza oltrepassare il limite suaccennato.

prawo na własnym obrębie, jednakże równie mają obowiązek wypełniania takich samych powinności. Będąc w pogoni za zbiegłym przestępcą, będą mogły straże także przekrocyć wyż wspomnione odległości.

Le Autorità locali, gli Uffici ed i Corpi di sorveglianza di ciascheduno Stato dovranno nei casi suindicati prestare alle guardie di finanza dello Stato collegato la medesima assistenza come alle proprie;

Zwierzchności miejscowe, urzędy i organa dozorcze każdego państwa, obowiązane są w przypadkach wyż rzeczonych, dodawać takiej samej pomocy straży granicznej państwa związkowejak swej własnej.

c) in ognuno degli Stati contraenti le contravvenzioni contro le finanze di altro dei medesimi, e riflettenti le leggi finanziarie adottate con questo Trattato come comuni, verranno giudicate e punite come se fossero commesse contro le finanze dello Stato stesso;

c) W każdem państwie związkowem sądzonemi i karanemi będą przestępstwa przeciw dochodom drugiego, tyczące się ustaw dochodowych na mocy niniejszego traktatu za wspólne przyjętych, tak, jak gdyby były popełnione przeciw dochodom własnego państwa.

d) per dar corso alle requisitorie ed esecuzione alle sentenze conseguenti alle leggi ed ai regolamenti specificati nel I° allegato *B*, gli Ufficii e le Autorità finanziarie, giudiziarie e politiche dei tre Stati collegati staranno in rapporto fra loro, e si presteranno a coadjuvarsi vicendevolmente, com' è prescritto per le Autorità e pegli Ufficii del Regno lombardo-veneto;

d) Ażeby przyprowadzić do wykonania rekwizycye i wyroki, wydane na mocy ustaw i regulaminów wyszczególnionych w załączeniu *B*, władze finansowe, sądowe i polityczne trzech państw związkowych, tak będą z sobą połączone i udzielać sobie będą wzajemnej pomocy w taki sam sposób, jaki jest przepisasanym dla władz i urzędów królestwa Lombardzko-Weneckiego.

e) ognuna delle alte Parti contraenti farà ragione ai reclami che da alcun'altra di esse venissero inoltrati contro l'inesattezza degli Uffici, impiegati e guardie di finanza o contro qualunque inosservanza del presente Trattato; dando

e) Każda z Wysokich stron kontraktujących, odda sprawiedliwość reklamacyom, wniesionym przez którekolwiek z nich przeciw niedokładności urzędów urzędników i straży finansowych, tudzież przeciw jakiemubądź niezacho-

im eigenen Gebiete berechtiget sind, jedoch mit der Verbindlichkeit, dieselben Pflichten zu erfüllen. Bei der Verfolgung eines flüchtigen Uebertreters werden die Wachen auch die obengenannten Entfernungen überschreiten können.

Die Ortsobrigkeiten, Aemter und Aufsichtskörper jedes Staates müssen in den obenangeführten Fällen der Finanzwache des Vereinsstaates dieselbe Unterstützung gewähren, wie der eigenen.

c) *In jedem der Vertragsstaaten werden die Uebertretungen gegen die Gefälle eines anderen derselben, welche die mit diesem Vertrage als gemeinschaftlich angenommenen Gefällsgesetze betreffen, so gerichtet und bestraft werden, als wären sie gegen die Gefälle des eigenen Staates begangen worden.*

d) *Um Requisitionen und Urtheilssprüchen, die gemäss der in der Beilage* B *specificirten Gesetze und Reglements ergehen, ihren Beruf und beziehungsweise ihren Vollzug zu gewähren, werden die Finanz-, Gerichts- und politischen Behörden der drei Vereinsstaaten in Verbindung unter sich stehen und sich die gegenseitige Unterstützung so gewähren, wie es für die Behörden und Aemter des lombardisch-venetianischen Königreiches vorgeschrieben ist.*

e) *Jeder der hohen Vertragstheile wird den Reclamationen Rechnung tragen, welche von einem anderen derselben unter ihnen gegen die Ungenauigkeit der Aemter und der Beamten und Angestellten der Finanzwache und gegen was immer für eine Nichtbe-*

luogo però a quelle verifiche ed a quelle giustificazioni che fossero del caso;

waniu niniejszego traktatu; przyczem jednakże dane będzie miejsce sprawdzaniom i usprawiedliwianiom należącym do rzeczy.

f) insorgendo un'emergenza, la cui risoluzione non spettasse alla Commissione centrale contemplata nel susseguente Articolo 23, i Ministri delle finanze e del commercio degli Stati collegati staranno in immediata corrispondenza tra loro, ed i punti sopra i quali fossero per cadere d'accordo, entro i limiti delle loro facoltà, diverranno obbligatorii come se fossero contenuti nel presente Trattato.

f) Gdy zajdzie okoliczność, nie należąca pod rozpoznanie komisyi centralnej w następującym Art. 23. wspomnionej, wówczas ministrowie finansów i handlu państw związkowych wprost ze sobą rozpoczną korespondencye, a punkta, na które oni się zgodzą, wewnątrz granic zakresu działania swego, będą mieć obowiązującą, jak gdyby były objęte niniejszym traktatem.

Articolo 23.

Subito dopo la ratificazione del presente Trattato verrà costituita in Milano, sotto la presidenza di un funzionario austriaco che avrà per lo meno il rango di Consigliere ministeriale, ed il quale solo in caso d'impedimento verrà sostituito dal Prefetto delle finanze lombarde, una Commissione centrale composta di tre Commissari, uno per ciascun Governo, ed assistita dall'occorrente personale subalterno, parte del quale costituirà la Sezione contabile, ed a questa Commissione apparterrà:

Artykuł 23.

Zaraz po ratyfikacyi niniejszego traktaktatu, złożoną będzie w Medyolanie pod naczelnictwem urzędnika austryackiego, mającego najmniej rangę radzcy ministeryalnego i w razie przeszkody zastąpionym być mającego przez prefekta finansowego lombardzkiego, komisya centralna z trzech komisarzy, po jednym z każdego rządu. Ta komisya dodane będzie miała potrzebne personale podwładne, stanowiące po części sekcyę rachunkową. Do czynności tejże komisyi należeć będzie:

a) di sciogliere i dubbi relativi all' interpretazione delle leggi ed istruzioni convenute nel presente Trattato;

b) di accordare quelle eccezioni a spese comuni che sono dai regolamenti e dalle istruzioni riservate alle Autorità superiori di finanza, e di dare parere ai Governi interessati per quelle che superassero le facoltà delle medesime;

a) Rozwiązywać wątpliwości co do wykładania ustaw i instrukcyj, objętych niniejszym traktatem;

b) dozwalać wyjątków na wspólny rachunek, które na mocy regulaminów i instrukcyj, pozostawionemi są wyższym władzom finansowym, zaś co do tych, które wychodzą po za obręb jej władzy oddawać opinie swoje rządom właściwym;

achtung des gegenwärtigen Vertrages erhoben würden, wobei jedoch jenen Berichtigungen und Rechtfertigungen, welche zur Sache gehören, stattgegeben werden soll.

f) Wenn ein Umstand eintritt, dessen Erledigung nicht der, im folgenden Artikel 23 besprochenen Central-Commission zusteht, werden die Finanz- und Handelsminister der Vereinsstaaten in unmittelbaren Schriftenwechsel treten, und die Puncte, über welche sie innerhalb der Gränzen ihres Wirkungskreises sich vereinbaren, werden verbindliche Kraft erhalten, als wären sie im gegenwärtigen Vertrage enthalten.

Artikel 23.

Sogleich nach Ratification des gegenwärtigen Vertrages wird in Mailand unter dem Vorsitze eines österreichischen Functionäres, welcher wenigstens den Rang eines Ministerialrathes haben, und welcher im Verhinderungsfalle von dem lombardischen Finanzpräfecten substituirt werden wird, eine Central-Commission aus drei Commissären, Einem für jede Regierung, errichtet werden. Dieselbe wird von dem nöthigen subalternen Personale unterstützt seyn, welches zum Theile die Rechnungssection bilden wird. Jener Commission wird zustehen:

a) Die Zweifel in Bezug auf die Auslegung der, in dem gegenwärtigen Vertrage vereinbarten Gesetze und Instructionen zu lösen;

b) jene Ausnahmen auf gemeinschaftliche Rechnung zu bewilligen, welche durch die Reglements und Instructionen den Ober-Finanzbehörden vorbehalten sind, und über jene, welche ihre eigene Berechtigung übersteigen, den betreffenden Regierungen Gutachten zu erstatten;

c) di procurarsi la conoscenza degli abusi e degli inconvenienti che sussistessero, e di prendere le misure necessarie affinchè per mezzo delle rispettive amministrazioni vi venga messo riparo;

c) nabywać wiadomości o nadużyciach i niedogodnościach i używać środków, ażeby za pomocą właściwych administracyj, zapobieżone im było;

d) di appianare i conflitti in affari risguardanti la lega che insorgere potessero fra le Autorità, gli Uffizi, corpi di sorveglianza e controllori di uno e quelli di alcun altro degli Stati contraenti;

d) godzić spory w sprawach tyczących się związku, mogące powstać między władzami, urzędami, strażą finansową i kontrolorami dwóch państw związkowych między sobą;

e) di far proposta ai singoli Governi per le riforme che si scorgessero opportune nella comune legislazione finanziaria, ed in particolare nella tariffa daziaria;

e) podawać pojedyńczym rządom projekta do reform, wydających się potrzebnemi w spólnem ustawodawstwie finansowem, a szczególnie w taryfie celnej;

f) di rivedere i prospetti mensili degli introiti verificati nei Ducati di Modena e di Parma, e delle spese comuni da essi sostenute, onde far luogo, pei casi avvisati all' articolo 20, col mezzo della Prefettura di finanza lombarda, allo stacco del mandato per quelle somme che dovessere dalla Cassa centrale pagarsi agli Erarii ducali a compimento del m i n i m o ad essi assicurato;

f) rewidować przeglądy miesięczne dochodów, które upłynęły w księstwach Modeny i Parmy, tudzież wydatków spólnych, poczynionych przez rzeczone księstwa, tym końcem, żeby w przypadkach przewidzianych w Art. 20 wyrobić przez lombardzką prefekturę, finansową, asygnacyę tych summ, które z kasy centralnej do skarbów książęcych w celu dopełnienia zagwarantowanego m i n i m u m zapłacić przypadnie;

g) di esaminare prevalendosi della Sezione contabile, i conti e prospetti degli Stati collegati per constatare l'introito brutto comune, riconoscere e detrarvi le spese comuni, e quindi precisare il reddito netto comune, affine di ripartirlo fra gli alti Contraenti, sulla base stabilita all' articolo 18, e di operare il reciproco conguaglio;

g) sprawdzać za pomocą sekcyi rachunkowej rachunki i wykazy państw związkowych, w celu wykazania przychodu ogólnego, uznania i odciągnienia spólnych wydatków i przez to wyrachowania czystego dochodu spólnego, a to tym końcem, ażeby takowy na zasadzie Art. 18, rozdzielić między Wysokie Strony kontraktujące, i wzajemnie wyrównanie do skutku doprowadzić;

h) di compilare la statistica commerciale dei territorii soggetti al riparto, contemplando in essa anche i generi di

h) zestawić statystykę handlową krajów, podlegających podziałowi, w której także objętemi być mają przedmioty

c) *sich die Kenntniss der bestehenden Missbräuche und Uebelstände zu verschaffen und die nöthigen Massregeln zu ergreifen, damit mittelst der bezüglichen Verwaltungen Abhilfe getroffen werde;*

d) *die Conflicte in, den Verein betreffenden Angelegenheiten, welche zwischen den Behörden, den Aemtern, den Aufsichtskörpern und Controloren des einen und jenen eines anderen Vertragsstaates entstehen sollten, auszugleichen;*

e) *den einzelnen Regierungen Vorschläge über die Reformen zu erstatten, welche in der gemeinschaftlichen Finanzgesetzgebung und insbesondere im Zolltarife zweckmässig erscheinen sollten;*

f) *die monatlichen Uebersichten der, in den Herzogthümern Modena und Parma stattgefundenen Einnahmen und der von ihnen bestrittenen gemeinschaftlichen Auslagen zu revidiren, um in den, in dem Artikel 20 vorgesehenen Fällen mittelst der lombardischen Finanzpräfectur die Anweisung jener Summen, welche von der Centralcasse den herzoglichen Aeraren zur Ergänzung des zugesicherten Minimums zu zahlen wären, zu bewirken;*

g) *mit Hilfe der Rechnungssection die Rechnungen und Nachweisungen der Vereinsstaaten zu prüfen, um die gemeinsame Roh-Einnahme festzustellen, die gemeinsamen Auslagen richtig anzuerkennen und abzuziehen, und hieraus das gemeinschaftliche Rein-Erträgniss auszumitteln, zu dem Zwecke, um dasselbe auf der im Artikel 18 festgesetzten Grundlage unter die hohen Vertragstheile zu vertheilen, und die gegenseitige Ausgleichung zu bewerkstelligen;*

h) *die Handelsstatistik der, der Vertheilung unterworfenen Gebiete zusammenzustellen*

privativa regale, ed attenendosi a quest'uopo all'apposita istruzione annessa all'Allegato *F*;

i) di esercitare per le contravvenzioni ai regolamenti convenuti che si commettessero nei due Ducati le facoltà che la legge penale finanziaria e le relative istruzioni attribuiscono alle Autorità superiori di finanza.

Ove si tratti di emettere decisioni che abbiano riferimento agli oggetti accennati ad *a)*, *b)*, *g)*, le deliberazioni della Commissione non potranno essere prese che ad unanimità; in tutti gli altri casi però sarà adottata l'opinione, in cui convengano tre voti.

Quando mancasse l'unanimità o la maggioranza necessaria nei rispettivi suddetti casi alla validità della decisione, la Commissione ne riferirà ai singoli Ministeri delle finanze, affinchè questi si mettano d'accordo fra loro; ed in caso d'urgenza il Presidente della Commissione è autorizzato a risolvere in via provvisoria e sotto la propria responsabilità.

Un apposito Allegato *G* contiene il regolamento che determina quanto fa d'uopo per regolare le relazioni della suddetta Commissione colle Prefetture di finanza del Regno lombardo-veneto, coi Ministeri delle finanze degli Stati collegati coi quali si terrà in corrispondenza, nonchè con altre Autorità ed Uffici ed il modo di disimpegno delle proprie funzioni.

Le spese occorrenti della Commissione, per ciò che riguarda il locale e gli oggetti di cancelleria, saranno sostenute dal Governo Imperiale; gli emolumenti poi dei Commissari e del personale subalterno saranno a carico dei Governi a cui appartengono.

monopoliów rządowych, w tym celu trzymać się będą instrukcyi, zawartej w załączeniu *F*.

i) w razach przekroczeń ustaw wspólnie przyjętych, popełnionych w obudwóch księstwach, pełnić te same czynności, które na mocy ustawy karnej o dochodach i odpowiednich instrukcyj przekazane są władzom finansowym wyższym.

Jeżeli idzie o rozstrzygnienie, odnoszące się do przedmiotów pod *a*, *b*, *g*, wspomnionych, wówczas uchwały komisyi, muszą być oparte na jedności głosów. W każdym innym przypadku, ta opinija będzie przyjętą, na którą się zgadza trzy głosy. Gdyby w wyż rzeczonych przypadkach, nie było potrzebnej jedności lub większości głosów, wówczas komisya uczyni relacyę do pojedynczych ministerstw finansów, ażeby te się między sobą porozumiały; w nagłych przypadkach, mocen będzie prezes komisyi rozstrzygać w drodze prowizorycznej i na własną odpowiedzialność.

Osobne załączenie *G*, obejmuje regulamin, stanowiący co potrzeba, ażeby uregulować stosunki wyż rzeczonej komisyi do prefektur król. Lombardzko-Weneckiego, do ministerstw finansów p ństw związkowych, z któremi korespondować ma, tudzież do innych władz i urzędów, jakoteż uregulować sposób pełnienia swych własnych czynności urzędowych. Koszta, jakie wypadną dla komisyi, ponosić będzie rząd cesarski co do lokalności i przedmiotów kancelaryi; płace zaś komisarzy i podrzędnego personale, ponosić będą rządy, do których należą.

in welcher auch die Gegenstände der Staatsmonopole aufzunehmen sind, zu welchem Zwecke sie sich an die in der Beilage F *beigefügte Instruction halten werden;*

i) *für die Uebertretungen der vereinbarten Gesetze, welche in den beiden Herzogthümern begangen werden, die Befugnisse zu üben, welche das Gefällenstrafgesetz und die betreffenden Instructionen den Finanz-Oberbehörden zuweisen.*

Wenn es sich um Entscheidungen handelt, welche auf die, unter a), b), g) *erwähnten Gegenstände sich beziehen, werden die Beschlüsse der Commission nur durch Stimmen-Einhelligkeit gefasst werden können. In allen anderen Fällen aber wird die Meinung angenommen werden, zu welcher drei Stimmen sich vereinigen. Wenn die in den vorbesagten bezüglichen Fällen nöthige Stimmen-Einhelligkeit oder Mehrheit mangeln sollte, wird die Commission hierüber an die einzelnen Finanzministerien berichten, damit diese sich vereinbaren; und in dringenden Fällen ist der Präsident der Commission berechtiget, im provisorischen Wege und unter eigener Verantwortlichkeit zu entscheiden.*

Eine eigene Beilage G *enthält das Reglement, welches das Nöthige bestimmt, um die Beziehungen der obgenannten Commission zu den Finanzpräfecturen des lombardisch-venetianischen Königreiches, zu den Finanzministerien der Vereinsstaaten, mit welchen sie sich in Correspondenz zu erhalten hat, sowie zu den anderen Behörden und Aemtern, und die Art der Ausübung der eigenen Amtshandlungen zu regeln. Die für die Commission auflaufenden Kosten werden in Bezug auf das Locale und die Kanzleigegenstände von der kaiserlichen Regierung getragen werden; die Bezüge der Commissäre und des subalternen Personales werden den Regierungen, welchen sie angehören, zur Last fallen.*

Articolo 24.

Il Presidente della Corte d'Appello che funziona in Milano e due Consiglieri della Corte stessa da lui designati formeranno, in concorso dei Commissari estense e parmigiano, il Giudizio superiore di finanza pei due Ducati.

Le facoltà accordate dalla legge penale finanziaria alle Autorità superiori di finanza nei rapporti loro coi Giudizi superiori di finanza verranno esercitate pei due Ducati dalla Commissione anzidetta.

Il Presidente del supremo Consiglio in Modena e due membri del Consiglio medesimo da lui destinati, in concorso di due Consultori del Ministero delle finanze, scelti dal Ministro, formeranno il Giudizio supremo di finanza pel Ducato di Modena. Così in Parma formeranno il Giudizio supremo di finanza il Presidente di revisione, due Consiglieri di quel Tribunale scelti da esso, e due Capi-divisione del Dicastero delle finanze scelti da quel Ministro.

Le facoltà concesse dalle leggi adottate con questo Trattato al Ministero delle finanze austriaco nei suoi rapporti col Giudizio supremo di finanza verranno esercitate per Modena e per Parma dai rispettivi Ministeri delle finanze.

Il diritto di far grazia delle multe ed altre punizioni per contravvenzioni di finanza spettante alle Loro Altezze Reali i Duchi di Modena e di Parma rimane intatto.

Articolo 25.

I Governi ducali accedono al Trattato di navigazione e commercio del 18 ottobre 1851 ed alla Convenzione 22 Novem-

Artykuł 24.

Prezydent sądu apelacyjnego, urzędujący w Medyolanie, i dwaj radzcy przez niego wyznaczeni, tegoż samego sądu, stanowić będą wraz z komisarzem esteńskim i parmezańskim, sąd wyższy na przestępstwa dochodowe, dla obudwóch księstw.

Prawa, jakie służą władzom finansowym wyższym, w stosunku do sądów dochodowysh wyższych, na mocy ustawy karnej na przestępstwa dochodowe, wykonywać będzie dla księstw obudwóch komisya wyżej rzeczona.

Prezydent najwyższego sądu w Modenie i dwaj radzcy tegoż samego sądu przy wspólnem działaniu dwóch konsultorów, mianowanych przez ministra finansów z grona tegoż ministeryum, stanowić będą najwyższy sąd dochodowy dla księstwa Modeny.

Również w Parmie stanowić będą: prezydent sądu rewizyjnego, dwaj radzcy przez niego wybrani tegoż trybunału i dwaj przez ministra finansów wybrani szefowie dywizyi władzy finansowej, najwyższy sąd dochodowy.

Upoważnienia, jakie na mocy ustaw przyjętych niniejszym traktatem służą austryackiemu ministerstwu finansów w jego stosunkach do najwyższego sądu dochodowego, wykonywać będą w Modenie i Parmie ministerstwa finansów.

Prawo ułaskawienia Ich król. Wysokości książąt Modeny i Parmy, co do upuszczenia kar pieniężnych i innych, za przestępstwa dochodowe wymierzonych, pozostanie niezmienne.

Artykuł 25.

Rządy książęce przystępują do traktatu handlu i żeglugi, zawartego w d. 18 Października 1851 r. i do konwencyi z d. 22

Artikel 24.

Der Präsident des Appellationsgerichtes, welches in Mailand amtirt, und zwei von ihm bezeichnete Räthe desselben Gerichtes werden im Zusammenwirken mit dem estensischen und parmensischen Commissäre das Gefälls-Obergericht für beide Herzogthümer bilden.

Die durch das Gefällsstrafgesetz den Finanz-Oberbehörden in ihren Beziehungen zu den Gefälls-Obergerichten eingeräumten Befugnisse werden für die beiden Herzogthümer durch die vorerwähnte Commission geübt werden.

Der Präsident des obersten Gerichtes in Modena und zwei von ihm bezeichnete Räthe desselben Gerichtes im Zusammenwirken mit zwei von dem Finanzminister gewählten Consultoren dieses Ministeriums, werden das oberste Gefällsgericht für das Herzogthum Modena bilden.

Ebenso werden in Parma der Präsident des Revisionshofes, zwei von ihm gewählte Räthe dieses Tribunales und zwei vom Finanzministerium gewählte Divisions-Chefs der Finanzbehörde das oberste Gefällsgericht bilden.

Die in den, mit diesem Vertrage angenommenen Gesetzen dem österreichischen Finanzminister zugestandenen Befugnisse in seinen Beziehungen zu dem obersten Gefällengerichte werden für Modena und Parma von den bezüglichen Finanzministerien geübt werden.

Das Begnadigungsrecht Ihrer königlichen Hoheiten der Herzoge von Modena und Parma, bezüglich der Nachsicht von Geld- und anderen Strafen wegen Gefällen-Uebertretungen, bleibt unberührt.

Artikel 25.

Die herzoglichen Regierungen treten dem Schiffahrts- und Handels-Vertrage vom 18. October 1851 und der Convention vom 22. November 1851, wegen gegenseitiger Hin-

bre 1851 per la reciproca repressione del contrabbando. conchiusi tra l' Austria e la Sardegna.

I Governi ducali si dichiarano inoltre pronti ad accedere alla Convenzione che l' Austria stipulasse colla Santa Sede, affinchè la Convenzione del 2 marzo 1838 relativa allo svincolo di transiti venga estesa anco alla linea daziaria estense che prospetta il Pontificio.

Articolo 26.

I Governi dei due Stati ducali acconsentono in oltre che il Governo austriaco entri in trattative a nome comune con altri Stati italiani e germanici per l'aggregazione di questi alla presente lega doganale, o per la conclusione di trattati doganali, o di commercio tendenti alla facilitazione del traffico.

Per rispetto alle trattative cogli altri Stati italiani, i Governi ducali si riservano di potervi concorrere, e le relative Convenzioni non avranno effetto se non siano da loro ratificate.

Attesa poi la tenuità del commercio tra gli Stati germanici ed i Ducati, i trattati che si stipulassero fra i primi e l' Austria vengono fin d' ora acconsentiti in caso che:

a) non siano per contenere disposizioni varianti la parificazione della legislazione finanziaria stabilita nel presente Trattato pel Regno lombardo-veneto e pei due Ducati o la misura di ripartizione della rendita doganale fissata all' articolo 18;

Listopada 1851 r. zawartej względem wzajemnego powstrzymania przemytnictwa między Sardynią i Austryą.

Rządy książęce, oświadczają oprócz tego gotowość swoję przystąpienia do konwencyi, mającą być zawartą między Austryą i Stolicą rzymską tym końcem, ażeby konwencya z d. 2 Marca 1838, co do załatwiania towarów przechodowych, rozciągniętą była na linję celną esteńską w kierunku ku państwu rzymskiemu.

Artykuł 26.

Rządy księstw obudwóch zezwalają oprócz tego, ażeby rząd austryacki wspólnem imieniem wchodził w układy z innemi państwami włoskiemi i niemieckiemi względem przystąpienia onychże do niniejszego związku celnego, albo też względem zawierania traktatów celnych i handlowych, dla ułatwienia obrotu. Co do układów z innemi państwami włoskiemi, rządy książęce zastrzegają sobie współdziałanie, a traktaty nie będą miały mocy bez ich ratyfikacyi.

Ze względu na nieznaczny obrót handlowy między państwami niemieckiemi a księstwami, te ostatnie już obecnie przystępują do traktatów, jakie między Austryą i tamtemi pierwszemi, zawartemi być mogą, w przypadku, jeżeli:

a) takowe nie zawierają postanowień, któreby zmieniły jednostajność ustawodawstwa finansowego, w niniejszym traktacie dla królestwa Lombardzko-Weneckiego i dla księstw obudwóch, albo ustanowioną w Art. 18 miarę, według której dochody z ceł podzielonemi być mają;

anhaltung des Schleichhandels bei, welche zwischen Oesterreich und Sardinien geschlossen wurden.

Die herzoglichen Regierungen erklären sich überdiess bereit, der Convention beizutreten, welche Oesterreich mit dem heiligen Stuhle abschliessen würde, damit die Convention vom 2. März 1838 bezüglich der Erledigung der Durchfuhrwaaren auch auf die estensische Zoll-Linie gegen den Kirchenstaat ausgedehnt werde.

Artikel 26.

Die Regierungen der beiden Herzogthümer willigen überdiess ein, dass die österreichische Regierung in gemeinschaftlichem Namen mit anderen italienischen und deutschen Staaten wegen des Beitrittes derselben zum gegenwärtigen Zollvereine oder wegen Abschlusses von Zoll- und Handelsverträgen zur Erleichterung des Verkehres in Unterhandlung trete. Rücksichtlich der Verhandlungen mit anderen italienischen Staaten behalten sich die herzoglichen Regierungen vor, dabei mitwirken zu können und die bezüglichen Uebereinkünfte werden nicht Wirkung haben, wenn sie nicht von ihnen ratificirt sind.

In Berücksichtigung des geringen Handelsverkehres zwischen den deutschen Staaten und den Herzogthümern, wird den Verträgen, welche zwischen den ersteren und Oesterreich geschlossen werden sollten, schon gegenwärtig beigestimmt, im Falle als:

a) *selbe nicht Bestimmungen enthalten, welche die Gleichstellung der Finanzgesetzgebung, welche in dem gegenwärtigen Vertrage für das lombardisch-venetianische Königreich und die beiden Herzogthümer ausgesprochen wird, oder den im Artikel 18 festgestellten Vertheilungsmasstab der Zoll-Einkünfte verändern;*

b) o non sieno per addossare ai Ducati stessi obblighi ulteriori a quello di accordare il passaggio delle persone e delle merci nello stesso modo come l' Austria lo accorda nelle sue provincie;

c) ed ove concedano agli abitanti di Modena e di Parma negli Stati nuovamente aggregati diritti e privilegi eguali a quelli assicurati agli abitanti dell' Impero austriaco.

Articolo 27.

I tre mesi che precedono il giorno in cui avrà effetto la lega doganale costituiscono pei Ducati di Modena e di Parma un periodo preparatorio nel quale:

a) si attiverà la tariffa daziaria generale austriaca coi dazii differenziali convenuti e specificati nell' Allegato *B*, e col primo giorno dell'anzidetto periodo preparatorio dovranno gli esercenti industria e commercio dei Ducati dichiarare i generi coloniali qualificati per tali nella suddetta tariffa, nonchè i tessuti ed i lavori a maglia esteri di cui fossero in possesso. La medesima dichiarazione dovrà esser fatta dai privati per quelle provviste di coloniali che superassero il loro consumo famigliare di tre mesi, e per quei tessuti non confezionati e lavori a maglia esteri che detenessero in quantità notevolmente sproporzionata ai rispettivi bisogni.

All' appoggio delle accennate dichiarazioni e delle verifiche da praticarsi per riconoscerne l' esattezza verrà percetto a profitto dei rispettivi Ducati

b) jeżeli księstwom nie będą nałożone żadne inne obowiązki jak te, żeby pozwoliły na przywóz i wywóz osób i towarów w taki sam sposób, jak na to zezwala Austrya w swojich krajach koronnych, i

c) jeżeli poddanym Modeny i Parmy w państwach nowo przystąpionych, nadane będą takie same prawa i przywileje, jakie przyrzeczone zostaną mieszkańcom cesarstwa austryackiego.

Artykuł 27.

Trzy miesiące poprzedzające dzień, w którym związek celny wejdzie w życie, będą dla księstw Modeny i Parmy, stanowić peryodę przygotowawczą, w której:

a) wstąpi w życie powszechna austryacka taryfa celna wraz z cłami dyferencyalnemi, umówionemi i wyszczególnionemi w załączeniu *B*; z pierwszym zaś dniem wyż wspomnionej peryody przygotowawczej, przemysłowi i handlujący w księstwach, winni będą oświadczyć, ile mają w posiadaniu towarów kolonijalnych, oznaczonych jako takie w wyż rzeczonej taryfie, tudzież ile zagranicznych towarów tkackich i warsztacikowych. Takie samo oświadczenie będą musieli uczynić osoby prywatne względem zapasów towarów kolonijalnych, które przechodzą ich potrzebę domową trzymiesięczną, tudzież względem nie wyrobionych zagranicznych towarów tkackich i warsztacikowych, nie będących w stosunku do ich potrzeb zwyczajnych.

Na podstawie rzeczonych oświadczeń, tudzież na podstawie sprawdzeń, mających być poczynionemi dla przekonania się o ich dokładności, pobierać się bę-

b) *den Herzogthümern keine weiteren Verpflichtungen als jene auflegen, den Zu- und Abfluss von Personen und Waaren in jener Art zu bewilligen, in welcher selbe Oesterreich in seinen Kronländern bewilliget, und*

c) *den Bewohnern von Modena und Parma in den neu beigetretenen Staaten gleiche Rechte und Privilegien mit denen eingeräumt werden, welche den Bewohnern des österreichischen Kaiserreiches zugesichert werden.*

Artikel 27.

Die drei Monate, welche dem Tage, an welchem der Zollverein in Wirksamkeit tritt, vorausgehen, bilden für die Herzogthümer Modena und Parma eine Vorbereitungs-Periode, in welcher:

a) *der allgemeine österreichische Zolltarif mit den, in der Beilage* B *verabredeten und angeführten Differentialzöllen in's Leben treten wird, und mit dem ersten Tage der vorerwähnten Vorbereitungs-Periode werden die, in den Herzogthümern Gewerbe- und Handeltreibenden die Colonialwaaren, welche als solche im genannten Tarife bezeichnet sind, sowie die ausländischen Webe- und Wirkwaaren, in deren Besitz sie sich befinden, erklären müssen. Dieselbe Erklärung werden die Privatpersonen für jene Vorräthe von Colonialwaaren, welche ihren häuslichen dreimonatlichen Verbrauch überschreiten sollten, und für jene nicht verarbeiteten ausländischen Webe- und Wirkwaaren abgeben müssen, welche merklich ausser Verhältniss zu ihren bezüglichen Bedürfnissen stehen.*

.. *Auf Grundlage der erwähnten Erklärungen und der, zur Erkenntniss der Genauigkeit derselben vorzunehmenden Constatirungen, wird zum Vortheile der betreffenden*

sulle merci per cui era obbligatoria la dichiarazione, un dazio differenziale, il quale pelle suddette merci corrisponderà all' intiera differenza che passa tra il dazio portato dalla nuova tariffa austriaca ed il preesistente estense o parmigiano.

Chi omettesse le dichiarazioni nel termine prescritto o le facesse non vere, oltre al dovere in ogni caso il dazio differenziale, sarà sottoposto dal suo Governo ad un' ammenda.

b) Saranno tolti tutti gli Uffizi doganali modenesi e parmigiani (ad eccezione di quelli autorizzati a daziare per transito) così fra i due Ducati come verso le Provincie lombarde, rimanendo per altro sussistente per intero, fino al giorno in cui entrerà in attività la lega, la linea daziaria austro-lombarda. In conseguenza di ciò:

1. tutte le merci prodotte e daziate in uno dei due Ducati potranno liberamente entrare nell' altro, e quelle prodotte e daziate nel territorio doganale austriaco potranno entrare liberamente nei Ducati medesimi;

2. tutti i prodotti del suolo dei territorii ducali di Modena e di Parma e della loro economia rurale, come vino, acquavite, grani, bestiami, prodotti animali destinati al cibo o non manufatturati potranno entrare senza dazio e circolare liberamente nelle Provincie austriache al pari di merci lombarde o venete, ove però sieno muniti di certificati

dzie ne korzyść tyczących się księstw od towarów, które oświadczyć było obowiązkiem, cło dyferencyalne, odpowiadające co do wyż rzeczonych towarów, całej różnicy, jaka zachodzi między cłem wymaganem przez nową austryacką taryfę celną i cłem wymaganem przez dawniej istniejącą taryfę esteńską lub parmezańską.

Kto oświadczenia w czasie przepisanym nie uczyni, lub takowe nierzetelnie poda, będzie przez rząd swój poddanym pod karę i musi oprócz tego zapłacić cło dyferencyalne;

b) wszelkie urzędy celne modeńskie i parmezańskie, będące tak pomiędzy obudwoma księstwami, jako też na granicy między niemi i prowincyjami lombardzkiemi, zniesionemi zostaną, wyjąwszy te, które są przeznaczone do postępowania celnego w przechodzie; linija zaś celna austr.-lombardzka, pozostanie aż do dnia, w którym związek wejdzie w życie.

W skutek tego:

1. wszelkie towary, które są wyrobione, lub od których cło opłacone zostało w jednem z księstw, będą mogły wchodzić do drugiego, te zaś które wyrobione są lub od których cło opłacone zostało w obrębie celnym austryackim, będą mogły wchodzić z zupełną wolnością do księstw obudwóch.

2. Wszelkie płody ziemskie, krajów książęcych Modeny i Parmy, tudzież wyroby przemysłu rolniczego, jako to: wino, wódka, zboże, bydło, płody zwierzęce, służące do pożywienia, równie jak płody surowe, będą wchodzić do krajów koronnych austryackich, podobnie jak towary król. Lombardzko-Weneckiego bez opłaty cła i tamże wolny mieć bę-

Herzogthümer von den Waaren, zu deren Erklärung die Verpflichtung bestand, ein Differentialzoll erhoben werden, welcher bei den obgenannten Waaren der ganzen Differenz zwischen dem, durch den neuen österreichischen und dem, durch vorbestandenen estensischen oder parmensischen Tarife geforderten Zolle entspricht.

Wer die Erklärung in der vorgeschriebenen Zeit zu erstatten unterlässt oder unrichtig erstattet, wird, abgesehen von der Verpflichtung zum Differentialzolle in jedem Falle, von seiner Regierung einer Geldstrafe unterzogen werden.

b) *Alle modenesischen und parmensischen Zollämter, sowohl zwischen den beiden Herzogthümern, als gegen die lombardischen Provinzen werden mit Ausnahme der, zur Durchfuhrverzollung berechtigten, aufgehoben werden; wogegen die österreichisch-lombardische Zoll-Linie im Ganzen bis zum Tage bestehen bleibt, wo der Verein in Wirksamkeit tritt.*

In Folge dessen:

1. *werden alle in einem der beiden Herzogthümer erzeugten oder verzollten Waaren frei in das andere, und jene, welche im österreichischen Zollgebiete erzeugt oder verzollt sind, werden frei in diese Herzogthümer eingehen können.*

2. *Alle Erzeugnisse des Bodens der herzoglichen Gebiete von Modena und Parma und die Erzeugnisse der landwirthschaftlichen Industrie, als: Wein, Branntwein, Getreide, Vieh, thierische zur Speise bestimmte und nicht verarbeitete Produkte werden in die österreichischen Kronländer gleich den lombardischen und venetianischen Waaren ohne Zoll eingehen und frei umlaufen können, wenn sie*

d' origine rilasciati dalle competenti Autorità comunali;

3. saranno ammessi ad eguale trattamento anche i prodotti dell' industria modenese e parmigiana specificati all' Allegato *H*, quando i certificati di origine, di cui essi pure devono essere muniti, sieno inoltre vidimati dalle Autorità amministrative provinciali modenesi o parmigiane.

c) La soppressione delle linee intermedie estense e parmigiana non si estende nel periodo trimestrale preparatorio agli Uffizii esecutivi che hanno l' autorizzazione di daziare per transito, essendo riservato ai medesimi:

1. di far luogo alle pratiche relative alla professione ed all' esaurimento del transito per tutte le merci estranee al territorio collegato che dovessero passare pel medesimo, nel qual caso il dazio di transito si esigerà a senso della nuova tariffa daziaria generale austriaca ed a favore di ciascuno degli Stati collegati pel quale la merce transitasse;

2. di procedere alla professione doganale delle merci che avendo transitato per altro degli Stati riuniti, perchè non prodotte o nazionalizzate in alcuno dei medesimi, si volessero daziare d' entrata per uno dei Ducati.

Le suddette merci di transito nel passare dall' uno all' altro degli Stati collegati non potranno sortire

dą obieg, jeżeli zaopatrzone są świadectwami pochodzenia, wystawionemi przez właściwe zwierzchności komunalne.

3. Takiemu samemu postępowaniu podlegać będą wyszczególnione w załączeniu *H* wyroby przemysłu modeńskiego i parmezańskiego, jeżeli świadectwa ich pochodzenia oprócz tego widymowane będą przez władze administracyjne prowincyonalne księstw Modeny i Parmy.

c) Zniesienie linij celnych między Modeną i Parmą, podczas trzechmiesięcznej peryody przygotowawczej, nie odnosi się do urzędów wykonawczych, mających prawo odbierania ceł przechodowych; tym będą pozostawione:

1. Czynności urzędowe co do przewozu, wprowadzania i wyprowadzania wszelkich towarów obcych, związkowi celnemu, które przez takowy przechodzą, w którym to przypadku żądanem będzie cło w myśli nowej powszechnej taryfy celnej austryackiej, a to na rzecz każdego z państw związkowych, przez które towar przechodzi.

2. Postępowanie celne z obcemi towarami, które będąc przeprowadzonemi przez jedno z państw związkowych, a nie będąc w żadnem ani wyrobionemi ani naturalizowanemi, opłacać chcą cło wchodowe w jennem z księstw. Jeżeli wyż wspomnione towary przechodowe z jednego państw związkowych do drugiego, będą mogły wychodzić przez

mit den von competenten Communal-Autoritäten ausgestellten Ursprungszeugnissen versehen sind.

3. *Zu gleicher Behandlung werden auch die, in der Beilage H angeführten modenesischen und parmensischen Industrie-Erzeugnisse zugelassen werden, wenn die Ursprungszeugnisse, mit denen sie ebenfalls versehen seyn müssen, überdiess von den modenesischen und parmensischen Provinzial-Verwaltungsbehörden vidimirt sind.*

c) *Die Aufhebung der Zoll-Linien zwischen Modena und Parma erstreckt sich während der dreimonatlichen Vorbereitungs-Periode nicht auf die ausübenden Aemter, welche das Befugniss zur Durchfuhrverzollung haben, denen vorbehalten bleibt:*

1. *Die Amtshandlungen bezüglich des Durchfuhr-, Ein- und Austrittes für alle dem Vereinsgebiete fremden Waaren vorzunehmen, welche dasselbe durchziehen sollten, in welchem Falle der Durchfuhrzoll im Sinne des neuen allgemeinen österreichischen Zolltarifes gefordert werden wird, und zwar zu Gunsten jedes der Vereinsstaaten, welchen die Waare durchzieht.*

2. *Zur Zollbehandlung jener Waaren zu schreiten, welche, nachdem sie durch einen anderen der Vereinsstaaten durchgeführt werden, als in keinem derselben erzeugt oder nationalisirt, für eines der Herzogthümer im Eingange verzollt werden wollten. Wenn die obgenannten Durchfuhrwaaren von einem in den anderen der*

che per Uffizii doganali posti dirimpetto ad altri Uffizii autorizzati al transito, e non saranno considerate come uscite se non quando riportino il certificato d'arrivo rilasciato dagli ultimi.

Le disposizioni relative a quanto è premesso verranno prese dai Governi rispettivi riservandosi i medesimi di garantirsene reciprocamente coll'invio, anco nel periodo preparatorio, dei controllori menzionati all'articolo 22.

d) Si adotteranno i prezzi e le qualità dei tabacchi fissati alla tariffa, di cui all'articolo 14, ogniqualvolta la Commissione ivi menzionata, prima del cominciare del periodo preparatorio, abbia adempiute le affidatele incumbenze, al qual uopo adoprerà ogni possibile studio.

Ed in caso opposto ciascun Governo s' impegna di far sorvegliare i proprii magazzini e dispensieri di tabacco, e di prendere le misure necessarie, onde evitare le defraudazioni a danno di alcun altro degli Stati contraenti.

Articolo 28.

Per tutta la durata dell'attuale Trattato non potranno, se non di comune accordo, venire derogate le prescrizioni ed in ispecie le leggi ed istruzioni che vennero col medesimo adottate per gli Stati collegati.

takie tylko urzędy celne, które leżą naprzeciwko innych urzędów, mających prawo do postępowania celnego z towarami przechodzącemi, i nie będą uważane za wyszłe, jeżeli od tych ostatnich urzędów nie nadejdzie potwierdzenie, iż wkroczyły za granicę.

Rozporządzenia tyczące się tego co dopiero powiedziano, wydane będą przez rządy właściwe, przyczem to sobie zastrzegają, iż o tem wzajemnie przekonywać się będą, nawet w ciągu peryody przygotowawczej, przez wysełanie kontrolorów, wspomnionych w Art. 22.

d) Przyjdą do zastosowania owe ceny i gatunki tytuniu, które ustanowione będą w taryfie wspomnionej w Art. 14; jeżeli wzmiankowana tamże komisya przed rozpoczęciem peryody przygotowawczej, rozwiąże zlecone jej żądanie, do czego dołoży wszelkiego starania.

W przeciwnym razie, bierze każdy rząd na siebie obowiązek ścisłego czuwania nad swemi własnemi magazynami i przedawcami tytuniu, i poczynienia kroków potrzebnych, ażeby zapobiedz oszustwom, narażającym na szkodę każde drugie z państw kontraktujących.

Artykuł 28.

W całym przeciągu niniejszego traktatu odstąpić będzie można tylko za wspólną uchwałą od przepisów, a w szczególności od ustaw i instrukcyj, które na mocy onegoż zaprowadzone zostały w państwach związkowych.

Vereinsstaaten übertreten, werden sie nur über Zoll-Aemter austreten können, welche anderen, zur Durchfuhrbehandlung berechtigten Aemtern gegenüber liegen, und sie werden nicht als ausgetreten angesehen werden, wenn nicht die von den letzteren ausgestellte Eintrittsbestätigung beigebracht wird.

Die auf das Vorausgeschickte bezüglichen Anordnungen werden von den betreffenden Regierungen erlassen werden, wobei sich diese vorbehalten, sich hierüber gegenseitig durch Absendung der im Artikel 22 erwähnten Controlore auch in der Vorbereitungs-Periode zu versichern.

d) *Es werden die Tabakpreise und Qualitäten in Anwendung kommen, welche durch den im Artikel 14 erwähnten Tarif werden festgesetzt werden, falls die dort erwähnte Commission vor dem Beginne der Vorbereitungs-Periode die ihr anvertraute Aufgabe gelöst hat, worauf sie jeden möglichen Eifer verwenden wird.*

Für den entgegengesetzten Fall verpflichtet sich jede Regierung, die eigenen Tabakmagazine und Verschleisser überwachen zu lassen und die nöthigen Massregeln zu ergreifen, um Unterschleife zum Nachtheile jedes anderen der Vertragsstaaten zu verhindern.

Artikel 28.

Für die ganze Zeit des gegenwärtigen Vertrages wird nur durch gemeinschaftlichen Beschluss von den Vorschriften und insbesondere von den Gesetzen und Instructionen abgegangen werden können, welche durch denselben für die Vereinsstaaten in Anwendung gebracht wurden.

Ciò non impedirà la revisione sistematica della tariffa, nella quale dovranno anche essere presi a calcolo le osservazioni ed i desiderii dei Governi ducali.

Questi aderiscono però fin d' ora a quelle facilitazioni nel regolamento doganale ed a quelle semplificazioni e mitigazioni nella legge penale finanziaria che l'Austria senza nuocere agl' interessi dei Ducati, fosse per introdurre a favore del territorio soggetto alla condivisione.

Del pari rimane in facoltà dell' I. R. Governo di operare al regolamento doganale, alla legge penale finanziaria ed alle relative istruzioni le modificazioni che reputasse opportune pei paesi non italiani.

Articolo 29.

Il presente Trattato viene stipulato per la durata di quattro anni e nove mesi a cominciare dal primo febbrajo 1853, e per conseguenza sarà valido fino a tutto ottobre 1857.

Ove non venga disdetto da alcuno dei tre Stati collegati avanti il primo novembre 1856, s'intenderà prolungato per un quadriennio, cioè fino a tutto ottobre 1861, e così di seguito si avrà per confermato nell' avvenire ogni volta per altri quattro anni, se prima del cominciamento dell' ultimo anno del quadriennio di prorogazione non sia disdetto da alcuno degli Stati contraenti.

Articolo 30.

Gli allegati che sono annessi al presente Trattato ne formano parte integrante, ed hanno la stessa forza come il Trattato medesimo.

Articolo 31.

Da parte di ciascuno dei tre Governi verrà publicato il Trattato avanti il primo ottobre 1852; sarà però libero alle alte

To nieprzeszkodzi systematycznej rewizyi taryfy, przy której także uwagi i życzenia rządów książęcych, będą wzięte na uwagę. Te rządy wszakże już obecnie zgadzają się na takie ulgi w porządku celnym i na takie uproszczenia i złagodzenia w ustawie o przestępstwach dochodowych, jakie Austrya, bez szkody dla interesów księstw, zaprowadzić może na rzecz obrębu, podlegającego podziałowi. Również będzie w mocy c. k. rządu, poczynić takie zmiany w porządku celnym, w ustawie karnej na przestępstwa dochodowe i w instrukcyach do nich się odnoszących w swojich krajach koronnych niewłoskich, jakie uzna za stosowne.

Artykuł 29.

Traktat niniejszy zawartym zostaje na przeciąg lat czterech i miesięcy dziewięciu zacząwszy od 1. Lutego 1853 r., będzie zatem ważnym aż do końca Października 1857. Jeżeli żadne z trzech państw związkowych nie wypowie traktatu przed pierwszym Listopada 1856 r., takowy uważażany będzie za przedłużony na dalsze cztery lata t. j. do końca Października 1861; tak samo uważanym będzie na przyszłość za potwierdzony na dalsze lat cztery, jeżeli przed rozpoczęciem ostatniego tych lat czterech przedłużenia, nie będzie wypowiedzianym przez jedno z państw związkowych.

Artykuł 30.

Załączenia przydane do niniejszego traktatu, stanowią integrującą część onegoż i będą mieć taką samą moc, jak sam traktat.

Artykuł 31.

Ze strony każdego z trzech rządów, ogłoszonym będzie traktat przed 1. Października 1852 r., będzie zaś wolno Wysokim

Diess wird die systematische Revision des Tarifes nicht verhindern, bei welcher auch die Bemerkungen und Wünsche der herzoglichen Regierungen zu berücksichtigen seyn werden. Diese stimmen jedoch schon gegenwärtig solchen Erleichterungen in der Zoll-Ordnung und solchen Vereinfachungen und Milderungen im Gefälls-Strafgesetze bei, welche Oesterreich ohne den Interessen der Herzogthümer zu schaden, zu Gunsten des, der Vertheilung unterworfenen Gebietes einführen würde. Gleicherweise bleibt es in der Macht der k. k. Regierung, an der Zoll-Ordnung, dem Gefällen-Strafgesetze und den bezüglichen Instructionen für seine nicht italienischen Kronländer solche Aenderungen vorzunehmen, welche sie für zweckmässig halten würde.

Artikel 29.

Der gegenwärtige Vertrag wird auf die Dauer von vier Jahren und neun Monaten, angefangen vom 1. Februar 1853 geschlossen und wird folglich bis Ende October 1857 giltig seyn. Wenn der Vertrag von keinem der drei Vereinsstaaten vor dem ersten November 1856 gekündet wird, wird derselbe als auf vier Jahre, das ist bis Ende October 1861 verlängert angesehen, und so wird er in der Folge jedesmal als für weitere vier Jahre bestätiget angesehen, wenn er nicht vor dem Beginne des letzten der vier Jahre der verlängerten Dauer, von einem der Vereinsstaaten gekündet wird.

Artikel 30.

Die, dem gegenwärtigen Vertrage angeschlossenen Beilagen bilden einen integrirenden Theil desselben und haben dieselbe Kraft wie der Vertrag selbst.

Artikel 31.

Von Seite jeder der drei Regierungen wird der Vertrag vor dem 1. October 1852 veröffentlichet werden; es wird aber den hohen Vertragstheilen frei stehen, die Veröffent-

Parti contraenti di far luogo più tardi alla publicazione degli allegati del medesimo, purchè questa avvenga prima del primo febbrajo 1853.

Articolo 32.

Il presente Trattato sarà ratificato e le ratifiche saranno scambiate entro quattro settimane, da oggi decorrendo, e più presto se sarà possibile.

In fede di che i Plenipotenziarii delle alte Parti contraenti l' hanno sottoscritto e vi hanno apposto il sigillo delle loro armi.

Fatto a Vienna il 9 agosto 1852.

Buol-Schauenstein m. p. **Tarabini** m. p.
Baumgartner m. p. **Ward** m. p.

stronom kontraktującym ogłosić później załączenia do niego należące, jeżeli tylko to się stanie przed 1. Lutego 1853 r.

Artykuł 32.

W ciągu czterech tygodni od dnia dzisiejszego, lub jeżeli można, jeszcze wcześniej, traktat niniejszy będzie ratyfikowany i dokumenta ratyfikacyjne zamienionemi będą.

W dowód czego, pełnomocnicy Wysokich stron kontraktujących podpisali i pieczęcie swoje wycisnęli.

Działo się w Wiedniu dnia 9. Sierpnia 1852 r.

Buol-Schauenstein m. p. **Tarabini** m. p.
J. Baumgartner m. p. **Ward** m. p.

Articoli separati.

Articolo separato *A*, agli articoli 2 e 26 del Trattato.

Le Loro Altezze Reali i Duchi di Modena e Parma acconsentono di estendere le stipulazioni del presente Trattato al Principato di Liechtenstein, compreso mercè il Trattato 5 giugno 1852, nel nesso doganale austriaco.

In conseguenza di ciò il Principato suddetto si trovera cogli Stati ducali, per riguardo alla reciproca libera circolazione delle merci, nello stesso rapporto come altra delle Provincie della Monarchia fra cui ha luogo la lega doganale meno stretta.

Articolo separato *B*, all' articolo 4 del Trattato.

Il presente Trattato di lega doganale non deroga alle disposizioni vigenti negli Stati contraenti riguardo:

Artykuły osobne.

Artykuł osobny *A*, do Artykułu 2 i 26 traktatu.

Ich Król. Wysokości książęta Modeny i Parmy, zgadzają się na to, żeby postanowienia niniejszego traktatu rozciągniętemi zostały także na księstwo Lichtenstein, przyjęte do związku celnego austryackiego, na mocy traktatu z dnia 5. Czerwca 1852 r.

Stosownie do tego, rzeczone księstwo stać będzie do państw książęcych pod względem wzajemnego wolnego obiegu towarów w takim samym stosunku, jak kraje koronne cesarstwa austryackiego, z któremi istnieje mniej ścisły związek celny.

Artykuł osobny *B*. do Artykułu 4. traktatu.

Niniejszy traktat połączenia celnego, nie uwłacza w niczem postanowieniom obowiązującym w państwach kontraktujących co do:

lichung der Beilagen zu demselben später eintreten zu lassen, wenn diese nur vor dem 1. Februar 1853 erfolgt.

Artikel 32.

Binnen vier Wochen vom heutigen Tage, oder wenn möglich noch früher, wird der gegenwärtige Vertrag ratificirt und werden die Ratifications-Urkunden ausgewechselt werden.

Urkund dessen haben die Bevollmächtigten der hohen Vertragstheile unterschrieben und ihre Siegel beigedrückt.

So geschehen zu Wien den 9. August 1852.

Buol-Schauenstein *m. p.* **Tarabini** *m. p.*
A. Baumgartner *m. p.* **Ward** *m. p.*

Separat-Artikel.

Separat-Artikel A. *Zu den Artikeln 2 und 36 des Vertrages.*

Ihre königlichen Hoheiten die Herzoge von Modena und Parma sind einverstanden, die Bestimmungen des gegenwärtigen Vertrages auch auf das, durch den Vertrag vom 5. Juni 1852 in den österreichischen Zollverband aufgenommene Fürstenthum Liechtenstein auszudehnen.

Demzufolge wird das erwähnte Fürstenthum zu den herzoglichen Staaten Betreffs des gegenseitigen freien Waaren-Umlaufes in demselben Verhältnisse stehen, wie eines der Kronländer des Kaiserreiches, mit denen die minder enge Zoll-Einigung stattfindet.

Separat-Artikel B. *Zum Artikel 4 des Vertrages.*

Der gegenwärtige Zollvereinsvertrag derogirt nicht den, in den Vertragsstaaten geltenden Anordnungen in Rücksicht:

a) ai premii che i rispettivi Governi accordano od accordassero ai loro nazionali rispetto ai bastimenti mercantili di nuova costruzione eseguita nel paese in quanto questi premii non consistessero in esenzioni o facilitazioni relative ai diritti di porto, e riguardo ai dazii per le merci condotte da quei bastimenti;

b) ai privilegi accordati a diverse compagnie inglesi e russe, dette Yacht-Clubbs;

c) ai privilegi accordati in Austria ai battelli a vapore del Lloyd austriaco a cagione della speciale loro relazione coll' imperiale istituto delle poste;

d) ai privilegii che godono in Austria i sudditi ottomani in base degli antichi trattati non applicabili ad altre nazioni.

a) nagród, jakie rządy dotyczące udzielają lub udzielać mogą pod względem okrętów handlowych, nowo w kraju zbudowanych, o ile takowe nagrody nie tyczą się uwolnienia lub ulżenia co do należytości portowych lub ceł od towarów, prowadzonych na takich okrętach:

b) przywilejów udzielonych rozmaitym angielskim i rosyjskim towarzystwom, zwanym „Yacht-klubs“;

c) przywilejów nadanych w Austryi okrętom parowym Llojda austryackiego, z powodu szczególnych stosunków jego do cesarskiej instytucyi poczt:

d) przywilejów, których doznają w Austryi poddani tureccy na zasadzie dawnych traktatów, nie mogących być zastosowanemi do innych narodów.

Articolo separato *C*, all' articolo 18 del Trattato.

Era nei voti delle alte Parti contraenti di dividere le comuni rendite doganali unicamente in proporzione delle loro popolazioni; per altro la rilevante differenza emersa dal calcolo sugli introiti conseguiti in antecedenza alle trattative, nel Regno lombardo-veneto in confronto di quelli degli Stati ducali e particolarmente di Modena, dove anche la sfavorevole configurazione del paese, mercè l' estesa e frastagliata linea di confine, agiva svantaggiosamente sui proventi, non permise di convenire pel primo periodo tale maniera di ripartizione.

Continuandosi però la lega doganale dopo l'espiro di tale primo periodo, vengono fin d'ora stabilite le seguenti condi-

Artykuł osobny *C*, do Artykułu 18 traktatu.

Było życzeniem Wysokich stron kontraktujących, podzielić między siebie wspólne dochody celne jedynie w stosunku swej ludności; znaczna jednakże różnica, jaka się okazała z rachunku peryody, bezpośrednio układy poprzedzającej, między dochodami król. Lombardzko-Weneckiego, a państw książęcych, mianowicie Modeny — w którem nadto kształt kraju, przez granicę rozciągłą i przeciętą, niekorzystnie na dochody wpływał — nie dozwoliła już na pierwszą peryodę zgodzić się na ten sposób podziału.

Gdyby zaś związek celny po upływie tejże pierwszej peryody, nadal utrzymanym został, wówczas już obecnie stanowią się

a) *der Prämien, welche die betreffenden Regierungen ihren Angehörigen Betreffs der im Lande neu gebauten Handelsschiffe bewilligen oder bewilligen sollten, insoweit diese Prämien nicht in Befreiungen oder Erleichterungen bezüglich der Hafengebühren oder der Zölle für die, auf solchen Schiffen geführten Waaren bestehen;*

b) *der verschiedenen englischen und russischen Gesellschaften „Yacht-Clubbs" genannt, bewilligten Privilegien;*

c) *der in Oesterreich den Dampfschiffen des österreichischen Lloyd wegen ihrer besonderen Beziehung zu dem kaiserlichen Post-Institute bewilligten Privilegien;*

d) *der Privilegien, welche in Oesterreich die türkischen Unterthanen auf Grund alter auf andere Nationen nicht anwendbarer Verträge geniessen.*

Separat-Artikel C. Zu Artikel 18 des Vertrages.

Es lag im Wunsche der hohen Vertragstheile, die gemeinsamen Zoll-Einkünfte einzig und allein im Verhältnisse ihrer Bevölkerungen zu theilen; die bedeutende Verschiedenheit, die aus der Rechnung über die, den Verhandlungen vorausgehende Periode zwischen den Einkünften des lombardisch-venetianischen Königreiches und jenen der herzoglichen Staaten und insbesondere Modena's sich ergab, wo auch die ungünstige Gestaltung des Landes durch die ausgedehnte und durchschnittene Gränzlinie unvortheilhaft auf den Ertrag wirkte — gestattete übrigens nicht schon für die erste Periode sich über diese Vertheilungsweise zu vereinigen.

Sollte jedoch der Zollverein nach dem Erlöschen dieser ersten Periode fortgesetzt werden, so werden schon jetzt für die zweite und für die folgenden Perioden der Zoll-Eini-

zioni, relativamente al riparto delle comuni rendite doganali pel secondo e pei periodi successivi dell'unione stessa.

Nel secondo quadriennio della lega doganale verranno divisi i comuni redditi doganali tra il Regno lombardo-veneto e gli Stati ducali in proporzione delle relative popolazioni (in quote eguali per testa), con ciò per altro che la popolazione modenese venga calcolata solo per nove decimi della vera sua cifra. Nel terzo quadriennio e nei periodi quadriennali successivi la ripartizione avrà luogo in proporzione delle popolazioni relative (in quote eguali per testa) in modo che anche quella di Modena venga calcolata in tutta la sua interezza, senza più eccezione in qualsiasi caso.

Qualora prima o durante il secondo periodo della lega si estendesse la lega doganale austro-estense-parmigiana ad altri Stati italiani, e si convenisse di dividere con questi le comuni rendite doganali semplicemente in proporzione della popolazione, anco a favore di Modena avrà luogo per tale secondo periodo, diminuendo o cessando così lo svantaggio che risulta della configurazione del confine, il riparto dei redditi, calcolata la popolazione nella sua reale cifra complessiva.

Lo stato della popolazione nei Ducati verrà rilevato nel secondo e nei successivi periodi attenendosi al sistema che vigerà allora nel Regno lombardo-veneto; ognuna delle alte Parti contraenti assente però fin d' ora che i controllori di altra delle medesime prendano ispezione delle liste anagrafiche e dei relativi conteggi, e

warunki co do podziału wspólnych dochodów celnych na drugą i na następne peryody.

W drugich czterech latach związku celnego, podzielone będą wspólne dochody z cła, między król. Lombardzko-Weneckiem i państwami książęcemi, w stosunku dotyczącej ludności, w równych ilościach na każdą głowę, jednakże w taki sposób, iż ludność modeńska policzoną będzie tylko w dziewięciu dziesiątych częściach prawdziwej liczby swej. W trzecich czterech latach i w następujących czteroletnich peryodach, podział mieć będzie miejsce w stosunku dotyczących ludności w równych kwotach za każdą głowę, a to w taki sposób, iż także ludność Modeny w całości bez wszelkiego wyjątku policzoną będzie.

Gdyby przed lub w ciągu drugiej peryody związku celnego, związek celny austryacko-esteńsko-parmezański rozciągniętym został na inne państwa włoskie, i gdyby przyszła do skutku umowa, iż wspólne dochody z ceł z temiż państwami, wprost w stosunku do ludności podzielonemi być mają, wówczas także na rzecz Modeny w tejże drugiej peryodzie nastąpiłby obrachunek według ludności w rzeczywistej summie całości, ponieważ w taki sposób zmniejszyłaby się lub ustałaby strata, jaką toż księstwo ponosi ze kształtu swej granicy.

Stan ludności w księstwach w drugiej i w następujących peryodach, obliczony będzie według systemu, mającego następnie obowiązywać w król. Lombardzko-Weneckiem, a każda z Wysokich stron kontraktujących, zgadza się już obecnie na to, iż kontrola każdej z nich, będzie mogła przeglądać zestawienia i wykazy, i oświadcza

gung bezüglich der Vertheilung der gemeinsamen Zoll-Einkünfte folgende Bedingungen festgesetzt:

In den zweiten vier Jahren des Zollvereines werden die gemeinsamen Zoll-Einkünfte zwischen dem lombardisch-venetianischen Königreiche und den herzoglichen Staaten im Verhältnisse der betreffenden Bevölkerung, in gleichen Quoten für den Kopf, jedoch dergestalt getheilt, dass die modenesische Bevölkerung nur mit neun Zehntheilen ihrer wahren Ziffer berechnet wird. In den dritten vier Jahren und in den folgenden vierjährigen Perioden wird die Vertheilung im Verhältnisse der bezüglichen Bevölkerungen, mit gleichen Quoten für den Kopf dermassen stattfinden, dass auch jene Modena's in ihrer Gränze ohne Ausnahme in was immer für einem Falle berechnet wird.

Falls vor oder während der zweiten Periode des Zollvereines der österreichisch-estensisch-parmensische Zollverein auf andere Staaten Italiens ausgedehnt und das Uebereinkommen getroffen würde, die gemeinsamen Zoll-Einkünfte mit diesen einfach im Verhältnisse der Bevölkerung zu theilen, so würde auch zu Gunsten Modena's, weil auf solche Weise der Nachtheil, der aus der Gestaltung seiner Gränze entspringt, sich verminderte oder aufhörte, schon in dieser zweiten Periode die Berechnung der Bevölkerung mit ihrer wirklichen Gesammtsumme stattfinden.

Der Bevölkerungsstand in den Herzogthümern wird in der zweiten und in den folgenden Perioden mit Beobachtung jenes Systemes ermittelt werden, welches dann im lombardisch-venetianischen Königreiche gelten wird, und jeder der hohen Vertragstheile stimmt schon jetzt bei, dass die Controle jeder anderen derselben in die Zusammenstellungen

si dichiara pronta a dare gli schiarimenti che venissero in argomento richiesti.

gotowość swoję w udzielaniu wszelkich wyjaśnień. jakie w tej mierze będą żądane.

Articolo separato *D*, all' articolo 19 del Trattato.

Le cifre dei minimi garantiti dal Governo Imperiale ai Governi ducali all' articolo 19 del Trattato rimangono inalterate, ad onta delle condizioni convenute pel secondo e pei successivi periodi della lega doganale.

I presenti articoli separati avranno la stessa forza e valore come se fossero stati inseriti letteralmente nel Trattato di questo giorno. Essi saranno ratificati e le ratifiche saranno scambiate nel medesimo tempo.

Buol-Schauenstein m. p. **Tarabini** m. p.
Baumgartner m. p. **Ward** m. p.

Artykuł osobny *D*, do Artykułu 19 traktatu.

Cyfra minimów, które rząd cesarski zagwarantował rządom książęcym w Art. 19 traktatu, pozostanie niezmienioną, pomimo warunków, jakie na drugą i następujące peryody połączenia celnego, zostały umówione.

Niniejsze artykuły osobne, mają tę samę moc i wagę, jak gdyby były słowo w słowo objęte traktatem z dnia dzisiejszego. One równocześnie będą ratyfikowanemi i dokumenta ratyfikacyjne zamienionemi zostaną.

Buol-Schauenstein m. p. **Tarabini** m. p.
J. Baumgartner m. p. **Ward** m. p.

My, po przejrzeniu i rozważeniu wszystkich artykułów niniejszej konwencyi, potwierdzamy je wszystkie i oświadczamy, przyrzekając Naszem słowem cesarsko-królewskiem, iż wszystko cokolwiek w nich jest zawartem, polecimy do ścisłego wykonania i nigdy nie dozwolimy, ażeby kto z podwładnych Naszych w jakibądź sposób takowe nadwerężył.

W dowód czego, niniejszy dokument ratyfikacyjny, własną ręką Naszą podpisaliśmy i na nim pieczęć Naszą cesarsko-królewską wycisnąć rozkazaliśmy.

Dan w Naszem cesarskiem mieście Wiedniu dnia siódmego miesiąca Września roku tysiąc ośmset pięćdziesiątego drugiego, panowania Naszego w roku czwartym.

Franciszek Józef m. p.

Hr. **Buol-Schauenstein** m. p.

Z rozkazu Jego Cesarsko-Królewskiej Apostolskiej Mości,
Ig. Kawaler Liehmann a Palmrode,
Konsyliarz nadworny i ministeryalny.

und die bezüglichen Aufschreibungen Einsicht nehmen, und er erklärt sich bereit, die Aufklärungen zu ertheilen, die in der Sache gefordert werden sollten.

Separat-Artikel D. Zu Artikel 19 des Vertrages.

Die Ziffer der von der kaiserlichen Regierung den herzoglichen Regierungen im Artikel 19 des Vertrages verbürgten Minimen, bleiben, ungeachtet der für die zweite und die folgenden Perioden der Zoll-Einigung vereinbarten Bedingungen, unverändert.

Die gegenwärtigen Separat-Artikel haben dieselbe Kraft und Giltigkeit, als wenn sie wörtlich in den Vertrag vom heutigen Tage eingeschaltet worden wären. Sie werden gleichzeitig ratificirt und die Ratifications-Urkunden ausgewechselt werden.

Buol-Schauenstein *m. p.* **Tarabini** *m. p.*
A. Baumgartner *m. p.* **Ward** *m. p.*

Nos visis et perpensis omnibus et singulis conventionis hujus articulis illos omnes ratos gratosque habere profitemur ac declaramus, verbo Nostro Caesareo-Regio spondentes, Nos ea omnia, quae in illis continentur executioni fideliter mandaturos, nec ut illis ulla ratione a Nostris contraveniatur, permissuros esse.

In quorum fidem praesentes ratihabitionis tabulas, Manu Nostra signavimus, sigilloque Nostro adpresso firmari jussimus.

Dabantur in Imperiali urbe Nostra Vienna die septima mensis Septembris anno millesimo octingentesimo quinquagesimo secundo, Regnorum Nostrorum quarto.

Franciscus Josephus *m. p.*

Comes a Buol-Schauenstein *m. p.*

Ad mandatum Sacr. Caes. et Reg. Apostolicae Majestatis proprium:
Ig. Eques Liehmann u Palmrode *m. p.,*
Consiliarius aulicus ac ministerialis.

204.

Oświadczenie ministeryalne z dnia 29. Września 1852,

względem ustanowienia traktatu między Austryą i Bawaryą, dotyczące postępowania przez obustronną żandarmeryę, przy występowaniu za granicę krajową.

(Wymienione we Wiedniu dnia 29. Września 1852. za zupełnie równobrzmiące oświadczenie ministeryalne królewsko-bawarskie ddo Mnnich 21. Sierpnia 1852.)

Ponieważ rządy cesarsko-austryacki i królewsko-bawarski, umowę w tym celu zawarły, iż obopólnej żandarmeryi dozwolonem być winno pod pewnemi warunkami ściganie zbrodniarzy zbiegłych na terytoryum państwa drugiego, tudzież, iż takowa w razie niebezpieczeństwa ognia i wody, lub innych wypadków żywiołowych, użytą być może do pomocy na terytoryum państwa drugiego; przeto ugodziły się rządy wspomnione, co się tycze postępowania, w obudwóch względach zachować się mającego, aż do dalszego przeprowadzenia umowy rzeczonej, na postanowienia następujące, w 8[u] artykułach zawarte:

Artykuł 1.

Tylko w nagłych przypadkach, gdzie przewłoka niebezpieczeństwem grozi, i nie idzie o przekroczenie ustaw cłowych, dozwolonem zostaje żandarmeryi jednego państwa, dalsze ściganie zbrodniarza zbiegłego lub innego indywiduum, publicznej bezpieczności zagrażającego, nawet i po za granicę kraju w terytoryum państwa drugiego, tak dalece, iż z uniknieniem wszelkiego, z piśmiennego zawiadomienia wynikającego zatrzymywania, stan rzeczy ustnie najbliższej władzy bezpieczeństwa, przełożeństwu gminy, posterunkom żandarmeryi lub innym organom, do postępowania policyjnego powołanym etc., zawiadomić i ich do dalszych odpowiednich kroków urzędowych zawezwać należy.

Artykuł 2.

Konwój ze strony tych bezpieczeństwa organów państwa ościennego, może tylko wyjątkowo i z wyłączeniem wszelkiej dalszej własnej czynności urzędowej, wtedy mieć miejsce, jeżeli takowy wyraźnie od nich żądanym będzie i do pewniejszego poznania ściganego, potrzebnym się być ukazuje.

Artykuł 3.

Do przedsiębrania rewizyi domu na cudzem terytoryum, ścigająca żandarmerya nigdy nie będzie miała prawa. Względem tego, winna takowa udać się z wyjaśnieniem stanu rzeczy, do przełożonego miejsca, i zawezwać go do przedsięwzięcia wizytacyi w jej obecności, a zaś aż do chwili przybycia onegoż, ograniczyć się tylko na zewnętrzne strzeżenie domu.

Artykuł 4.

Złoczyńcę na cudzem terytoryum schwytanego, żandarm nie będzie mógł w żadnym razie nazad przez granicę ze sobą uprowadzać, nawet choćby mu się schwytanie jeszcze w p r z ó d udało, nim do pierwszej stacyi przybył, schwytany raczej z należytą przezornością, oddany być winien władzy właściwej lub organom wyżej (Art. 1) wspomnionym tego terytoryum, gdzie schwytanie nastąpiło, a reklamacya zaś w tej

204.

Ministerial-Erklärung vom 29. September 1852,

zur Feststellung des Uebereinkommens zwischen Oesterreich und Baiern, betreffend das von der beiderseitigen Gensd'armerie bei Einschreiten jenseits der respectiven Landesgränzen zu beobachtende Verfahren.

(Ausgewechselt zu Wien am 29. September 1852 gegen eine ganz gleichlautende k. baierische Ministerial-Erklärung, ddo. München 21. August 1852.)

Nachdem die k. k. österreichische und die k. baierische Regierung übereingekommen sind, dass der gegenseitigen Gensd'armerie die Verfolgung flüchtiger Verbrecher auf das Gebiet des anderen Staates unter gewissen Bedingungen gestattet seyn solle, sowie dass dieselbe bei Feuer- und Wassergefahr, oder sonstigen Elementar-Ereignissen auf dem Gebiete des anderen Staates zur Hilfeleistung verwendet werden dürfe, so haben sich die genannten Regierungen in weiterer Ausführung dieses Uebereinkommens rücksichtlich des in beiderlei Beziehung zu beobachtenden Verfahrens über folgende, in 8 Artikeln zusammengefasste Bestimmungen geeiniget.

Artikel 1.

Nur in dringenden Fällen, wo Gefahr auf Verzug obwaltet und es sich nicht um Uebertretung von Zollgesetzen handelt, soll der Gensd'armerie des einen Staates gestattet seyn, die Verfolgung eines flüchtigen Verbrechers oder sonst der öffentlichen Sicherheit gefährlichen Individuums auch über die Landesgränze in das Gebiet des anderen Staates zu dem Ende fortzusetzen, um mit Vermeidung eines jeden durch schriftliche Benachrichtigung entstehenden Aufenthaltes der nächsten Sicherheitsbehörde, Gemeindevorstehung, Gensd'armerie-Posten oder sonstigen zur polizeilichen Einschreitung berufenen Organen den Sachverhalt mündlich mitzutheilen und dieselben zur ferner entsprechenden Amtshandlung aufzufordern.

Artikel 2.

Eine weitere Begleitung dieser Sicherheits-Organe des Nachbarstaates kann nur ausnahmsweise und mit Ausschluss jeder ferneren eigenen Amtshandlung in dem Falle Platz greifen, wenn es von jenen ausdrücklich verlangt wird und zur sicheren Erkennung des Verfolgten nothwendig erscheint.

Artikel 3.

Eine Haussuchung auf fremdem Landesgebiete vorzunehmen, ist die nacheilende Gensd'armerie niemals berechtiget. Sie hat sich hierwegen unter Aufklärung des Sachverhaltes an den Ortsvorstand zu wenden, diesen zur Vornahme der Visitation in ihrer Gegenwart aufzufordern, und sich bis zu dessen Ankunft auf die äussere Ueberwachung des Hauses zu beschränken.

Artikel 4.

Den auf fremdem Territorium ergriffenen Uebelthäter darf der Gensd'arme in keinem Falle, somit auch dann nicht, wenn die Ergreifung noch vor dem Eintreffen bei der ersten Station gelungen wäre, mit sich über die Landesgränze zurückführen, sondern ein solcher ist unter den nöthigen Vorsichten der competenten Behörde oder den oben (Artikel 1) erwähnten Organen im Gebiete, wo die Ergreifung geschah, zu übergeben, eine allfällige Re-

mierze zachodząca, załatwioną być ma tylko na drodze korespondencyi urzędowej między władzami sądowemi lub policyjnemi, do śledztwa powołanemi.

Artykuł 5.

Żandarm wyjednać sobie winien wiarygodne potwierdzenie co do postąpienia swego na terytoryum cudzem, jako też co do skutku onegoż, a to, albo przez wciągnienie do książki służbowej, albo przez odpis protokołu, dla wykazania się przed swym przełożonym i poczynienia dalszych w tej mierze kroków potrzebnych.

Artykuł 6.

Uwolnienia od urzędowego postępowania cłowego na granicy, żandarm żądać nie może; wszelakoż zastrzega się tu, iż postępowanie to, nie udaremni nagłej bezpieczeństwa służby.

Artykuł 7.

Jeżeliby w razie niebezpieczeństwa ognia, wody, lub innych za granicą się wydarzających się wypadków żywiołowych, pożądane były sąsiednie zakłady ocalenia, wówczas żandarmerya tylko za rekwizycyą dotyczącej władzy bezpieczeństwa państwa cudzego, i, jeżeli to się stać może bez istotnego uszczerbku służby własnej, w zupełnem uzbrojeniu udać się ma na miejsce niebezpieczeństwa, gdzie pod kierownictwem zarządzającej władzy miejscowej, współdziałać będzie ku obronie wielce zagrożonej przy takich wypadkach własności i bezpieczności publicznej.

A także i względem tych czynności służbowych, wyjedna sobie żandarmerya potwierdzenie w księdze służbowej.

Artykuł 8.

Dla łatwiejszego osiągnienia zamierzonego niniejszem celu, należy uważnymi uczynić mieszkańców obustronnych terytoryów granicznych przez władze przełożone na własny ich interes, wymagających po nich popierania wedle możności wyż rzeczonego wystąpienia żandarmeryi sąsiedniej, złoczyńcę ścigającej, ku czemu zaś władze i publiczne organa bezpieczeństwa, wyraźnie zobowiązane być winny.

W dowód czego, wystawiono i uczyniono w imieniu rządu austryackiego, przez niżej podpisanego ministra Domu i spraw zewnętrznych Jego Ces. Król. Apostolskiej Mości,

„Oświadczenie to ministeryalne“,

z tem zastrzeżeniem, iż obudwom Wysokim rządom wyraźnie zostawionem jest prawo znieść wyż rzeczony traktat po dwumiesięcznem wypowiedzeniu; — które to oświadczenie wymienione być ma za równe królewsko-bawarskie.

L. S. Hr. **Buol-Schauenstein** m. p.

clamation aber nur im Wege ämtlicher Correspondenz zwischen den zur Untersuchung berufenen Gerichts- oder Polizei-Behörden auszutragen.

Artikel 5.

Der Gensd'arme hat sich über seine Einschreitung auf dem fremden Staatsgebiete und deren Erfolg eine glaubwürdige Bestätigung entweder in seinem Dienstbuche oder durch Protokolls-Abschrift zu verschaffen, um sich bei seinem Commandanten ausweisen und das Nöthige zur weiteren Veranlassung an die Hand geben zu können.

Artikel 6.

Die Befreiung von der gränzzollämtlichen Behandlung kann der Gensd'arme nicht ansprechen, doch wird vorausgesetzt, dass diess ohne Beeinträchtigung des dringenden Sicherheitsdienstes geschehe.

Artikel 7.

Werden bei einer Feuer- oder Wassergefahr oder einem sonstigen jenseits der Landesgränze sich ergebenden Elementar-Ereignisse die nachbarlichen Rettungs-Anstalten in Anspruch genommen, so hat die Gensd'armerie nur über Requisition der betreffenden Sicherheitsbehörde des fremden Staates, und wenn es ohne wesentliche Beeinträchtigung des eigenen Dienstes geschehen kann, sich in voller Ausrüstung auf den Ort der Gefahr zu begeben, um mit Unterstellung unter die Anordnungen der leitenden Localbehörde zum Schutze des bei solchen Anlässen sehr gefährdeten Eigenthumes und der öffentlichen Sicherheit mitzuwirken. Auch über diese Dienstleistungen ist sich die Bestätigung im Dienstbuche zu verschaffen.

Artikel 8.

Zur leichteren Erreichung des mit dieser Uebereinkunft bezielten Zweckes sind die Bewohner der beiderseitigen Gränzbezirke durch die vorgesetzten Behörden auf ihr eigenes Interesse, die erwähnten Einschreitungen der einem Uebelthäter nacheilenden Gensd'armen des Nachbarstaates nach Thunlichkeit zu unterstützen, aufmerksam zu machen, die Behörden und öffentlichen Sicherheits-Organe aber ausdrücklich dazu zu verpflichten.

Zur Urkunde dessen wird österreichischer Seits von dem unterzeichneten Minister des Hauses und der auswärtigen Angelegenheiten Seiner k. k. Apostolischen Majestät die gegenwärtige

„Ministerial-Erklärung"

mit dem Vorbehalte ausgestellt und vollzogen, dass beiden hohen Regierungen das Recht ausdrücklich gewahrt bleibt, obiges Uebereinkommen nach vorausgegangener zweimonatlicher Kündigung wieder auflösen zu können, und soll diese Erklärung gegen eine ähnliche k. baierische ausgewechselt werden.

L. S. **Gr. Buol-Schauenstein** m. p.

205.

Rozporządzenie ministra kultury krajowej i górnictwa z dnia 9. Października 1852 roku,

którem się podaje do powszechnej wiadomości czas, od którego się poczyna działalność urzędowa c. k. starostwa górniczego w Komotau.

Odnośnie do rozporządzenia z d. 5. Lipca r. b. (dziennik praw państwa i rządu Cz. XLIII. Nr 143). mocą którego zarządzonem zostało przeniesienie c. k. prowizorycznego starostwa górniczego Joachimsthal do Komotau, jako też rozdzielenie obrębu urzędowego, c. k. prowizorycznemu komisaryatowi górniczemu w Cieplicach przekazanego. obwieszcza się niniejszem, iż początek działalności urzędowej c. k. prowizorycznego starostwa górniczego w Komotau, a to dla starostw powiatowych Joachimsthal, Graslitz i Kaaden, dotąd mu już jako bezpośredni obręb przekazanych, na dzień 15. Października, a zaś dla starostw powiatowych Brüx i Saatz, jako bezpośredni obręb urzędowy nowo mu przekazanych, na dzień 1. Listopada r. b. oznaczonym zostaje.

Thinnfeld m. p.

205.

Verordnung des Ministers für Landescultur und Bergwesen vom 9. October 1852,

womit der Zeitpunct der beginnenden Amtswirksamkeit der Berghauptmannschaft in Komotau zur öffentlichen Kenntniss gebracht wird.

Mit Beziehung auf die Verordnung vom 5. Juli l. J. (Reichs-Gesetz- und Regierungsblatt, XLIII. Stück, Nr. 143), vermöge welcher die Uebersetzung der provisorischen Berghauptmannschaft von Joachimsthal nach Komotau und die Zertheilung des dem provisorischen Bergcommissariate in Teplitz zugewiesenen Amtsbezirkes angeordnet wurde, wird nunmehr bekannt gegeben, dass die Amtswirksamkeit der provisorischen Berghauptmannschaft in Komotau, und zwar für die derselben auch bisher als unmittelbarer Amtsbezirk zugewiesenen Bezirkshauptmannschaften Joachimsthal, Grasslitz und Kaaden am 15. October, für die derselben als unmittelbaren Amtsbezirk neu zugewiesenen Bezirkshauptmannschaften Brüx und Saaz aber, am 1. November l. J. ins Leben treten werde.

Thinnfeld *m. p.*